

Рассмотрено и утверждено
на педагогическом совете
Протокол №1 от 02.09.2024

УТВЕРЖДАЮ
Заведующий МАДОУ
«Детский сад № 312»
А.И.Гимадиева
Приказ № 82/1 от 02.09.2024

**Рабочая программа воспитателя
по обучению детей татарскому языку
МАДОУ «Детский сад № 312 комбинированного вида»
Вахитовского района г. Казани**

Воспитатель по обучению
татарскому языку
Кашапова М.С.

Балалар бакчасында рус һәм башка милләт балаларына татар теле өйрәтү программасы

АҢЛАТМА ЯЗУЫ.

“Татарстан Республикасы халыклары телләре турында” Татарстан Республикасы Законнда һәм Татарстан Республикасында башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү буенча Татарстан Республикасы дәүләт программасында мәктәпкәчә милли белем бирү өчен кирәкле шартлар булдыру каралган. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары белән кабул ителгән. 2010 – 2015 елларда мәгарифне үстерү стратегиясендә (30.12.2010, №1174) – мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү учреждениеләре өчен рус телле балаларны татарчага өйрәтү программасы, укыту-методик комплектлары (УМК) төзү бурычы куелган.

Балалар бакчасында татар теленә өйрәтү программасы (алга таба программа) “Мәктәпкәчә төп гомуми белем бирү программасы структурасына Федераль дәүләт таләпләре”нә (РФ Мәгариф һәм фән министрлыгының 23.11.2009 елда 655 нче карары нигезендә расланган) нигезләнеп төзелгән.

Программа 4 яшьтән 7 яшькә кадәр булган рус телле балаларның татарча аралашырга өйрәтү эшчәнлекләренә эчтәлеген чагылдыра. Программа мәктәпкәчә яшьтәге баланың үсеш закончалыкларына, шәхси һәм эшлекле якин килү турындагы фундаменталь тикшеренүләргә, тел өйрәтү процессында методик стандарт итеп кабул ителгән коммуникатив технология принципларына (Л. С. Выготский, П. Я. Гальперин, В. В. Давыдов, Е. А. Пассов) чагылыш тапкан фәнни тикшеренүләргә, гамәли эшкәртмәләр һәм методик киңәшләргә, мәктәпкәчә мәгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив хокукый актлар, нигезләмәләренә көйләнгән.

Программа принциплары.

Коммуникативлык принцибы – балаларны татар телен аралашу чарасы буларак куллануга әзерләүгә корылган. Телне фән буларак түгел, ә аралашу чарасы буларак өйрәтү.

Интеграция һәм дифференциация принцибы – һәр сөйләм төренә үз үзгәртеп караучы исәпкә алу, тәрбияче сөйләмен техник чаралар ярдәмендә (аудио-, видеоязмада) тыңлау (аудирование), тел үзгәртеп караучы төрле күнегүләрдә бирү, балаларның диалогик сөйләмен үстерү;

Күрсәтмәләлек принцибы – тел өйрәтүне көндәлек тормыштагы һәр төрле эшчәнлеккә бәйле рәвештә, аларның тирәюньне танып белүенең төп чарасы булып торган уен аша үткәрү;

Тел өйрәтү, тәрбия һәм үстерү бурычларының бер-берсе белән тыгыз бәйләнештә тормышка ашыру принцибы;

Барлык белем бирү өлкәләрен берләштерү (интегральләштерү) принцибы: аралашу, танып-белү, социальләштерү, физик культура, сәламәтлек, хезмәт, иминлек, матур әдәбият, ижади сәнгать, музыка.

Дәвамчанлык принцибы – балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәптә эзлеклелекне күздә тоту;

Белем бирүне комплекслы-тематик принципка корып оештыру;

Белем бирү эшчәнлегенең мотивлашкан булу принцибы - бала материалны үзе өчен кызык булганда, үзенең шәхси ихтыяжларына туры килгәндә генә кабул итә һәм фикерли башлый. Телне өйрәтү процессында әкияти сюжетлар карау, кызыклы таныш геройлар (Акбай, Мияу) белән очрашу, уен элементларын куллану – тел материалын өйрәнүнең мотивлашкан булуын тәмин итә. Телне аралашу, уен ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, балалар тел өйрәнүнең практик әһәмиятен тоялар, эмоциональ күтәренкелек туа һәм алар тел материалын бик теләп үзләштерәләр. *Белем бирү эшчәнлегенең дидактик принцибы* - гадидән катлаулыга таба бару.

Индивидуальләштерү принцибы - тел өйрәткәндә социаль шәхес сыйфатларын үстерүне күздә тоту. Балаларның яшь үзәнчәлекләрен исәпкә алу.

Татар телен өйрәтүдә кулланыла торган чаралар.

1. Эшчәнлек эшкәртмәләре, диагностик материаллар.
2. Тавышлы күрсәтмәләлек (һәр проект өчен аудиоязмалар, анимацион сюжетлар, мультфильмнар).
3. Картиналы һәм картиналы-дидактик күрсәтмәләлек(таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр, жырлы-биюле уеннар, театр эшчәнлегенә өчен материаллар.
4. Символик, график күрсәтмәләлек (пиктограммалар).
5. Күләмле күрсәтмәләлек (макетлар, муляжлар, уенчыклар)
6. Интерактив уеннар.
7. Эш дәфтәрләре.

Эш төрләре һәм формалары.

Программа бурычларын үтәүдә эш формаларының, практик гамәли алымнарның, чараларның әһәмияте зур. Төп эш төрләре булып түбәндәгеләр тора:

1. Предметлар белән эш: тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм әкиятләрдә катнашу.
2. Рәсемнәр белән эш: тасвирлау, үстөрешле диалог.
3. Сюжетлы-рольле уеннар;
4. Әйлән-бәйлән, җырлы-биюле уеннар өйрәнү (аудиоязмага таянып).
5. Театральләштерү, сәхнәләштерү (бармак театры, битлекләр, костюмнар, театр күрсәтү (әти-әниләргә, башка төркем балаларына)).
6. Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары.
7. Ижади һәм ситуатив уеннар: рольле уеннар, интервью, ситуатив күнегүләр.
8. Ситуатив, логик күнегүләргә ишетеп, аңлап эшләү.
9. Үстөрелешле диалоглар (зурлар һәм яшьтәшләре белән үзара аралашу).
10. Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, җырлау, кабатлау, ишеткән сүзгә рәсемдә табып күрсәтү.
11. Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау.
12. Интерактив уеннар. **Татарча сөйләшәргә өйрәткәндә куелган минимум бурычлар.**

Программа өч проектны һәм аларның төп максатларын һәм бурычларын үз эченә ала:

“Минем өем” проекты (4-5 яшь).

Максат: Татар теленә кызыксыну уяту, аралашу теләге тудыру.

Бурычлар: 1. Сүз байлыгы булдыру, сөйләмдә активлаштыру.

2. Гади диалогта катнаша белү, хәтер, зинһар үстөрү.

3. Бер – бергә тыңлау, ишетү сыйфатлары тәрбияләү.

“Уйный – үйный үсәбез” проекты (5-6 яшь).

Максат: Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта татарча аралашуга чыгу.

Бурычлар: 1. Сүз байлыгын арттыру, сөйләм күнекмәләре формалаштыру.

2. Гади сорауларны аңлап җавап бирү, мөрәҗҗәгать итә белү, көндәлек яшәештә аралашу.

3. Әдәпле итеп кара-каршы сөйләшә белү күнекмәләрен тәрбияләү.

“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты (6-7 яшь).

Максат: Балаларның көнүрөшкө, табигаткө, жамгыятыкө кагылышлы сүзлөр исэбенэ сөйлөмнөрен баету, сүз һәм сүзтезмөлөрнө төрлө ситуациялөрдө кулланышка кертү.

Бурычлар: 1. Сөйлөмнө аралашу чарасы буларак камилләштерү, файдалана белү күнекмөлөрөнө өйрөтү.

2. Мөстәкыйль фикер йөртөргө, жавап бирергө күнектерү, балада үзенөң сөйлөмө белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.

3. Сөйлөм әдәбе (сөрау, гөзөр, мөрәжәгать итү, рәхмәт белдерү, исәнлөшү, сабуллашу) кагыйдөлөрөн камилләштерү.

Укыту методик комплектының эчтөлөгө.

Һәр проект түбөндөгөлөрнө үз эченэ ала:

- 1) тематик план;
- 2) эшчәнлек конспектлары;
- 3) балалар һәм эти-әниләр өчен эш дөфтөрлөрө;
- 4) аудиоязмалар;
- 5) анимацион күренешләр;
- 6) күрсәтмә, таратма материаллар; 7) диагностик материаллар.

“Минем өөм” проекты. (4-5яшьлек балалар өчен)

Лексик минимум – якынча 62 сүз һәм сөйлөм үрнөклөрө.

Актив сүзләр: эти, әни, кыз, малай, мин, исәнмесез, сау булыгыз, исәнме, эт, пөси, әйе, юк, сау бул, әби, бабай, әйбәт, ипи, алма, сөт, чәй, рәхмәт, мә, тәмле, кил монда, утыр, бир, аша, эч, туп, зур, кечкенә, матур, курчак, куян, аю, хәлләр ничек, уйна, пычрак, чиста, ю, бер, ике, өч, дүрт, биш (49 сүз)

Сөйлөм үрнөклөрө: утырыгыз, бу кем?, кем юк?, син кем?, кем анда?, басыгыз, ал, ничә? нинди? (13 сүз) **Проектның эчтөлөгө түбөндөгө темалардан төра:**

- гаилә
- ашамлыктлар

- уенчыклар
- саннар

Атна дэвамында 20 шәр минутлык 3 эшчәнлек оештырыла.

Тематик план.

Актив сузләр	Сөйләм урнәге	Аудиоязма Эш дәфтәре Мультфильм
Гаилә – 18 сәгать (1-18)		
эти эни малай кыз мин исәнмесез сау булыгыз	-Бу кем? -Эти (эни, бабай, эби, кыз, малай). -Кем юк? -Эти (эни, бабай, эби, малай, кыз). -Исәнмесез. -Син кем? -Мин Коля (Оля).	Аудиоязма №1-23 Дәфтәрдә эш №1-4 Мультфильмнар: 1. “Әйдәгез, дуслашыйк” 2. “Качышлы уйныйбыз”

	-Мин малай. -Сау булыгыз!	3. “Шалкан”
исэнме	-Исэнме, эни (эти, бабай, эби, кыз, малай, Мияу, Акбай). -Сау бул, эни (эти, бабай, эби, кыз, малай).	
эт песи	-Кем анда? -Мин песи. Мин Мияу. -Кил монда. -Мин эт. Мин Акбай. -Кил монда.	
эйе юк сау бул	-Син Коля? - Эйе, Коля. -Син малай (кыз)? -Эйе (юк).	
эби бабай	-Эти? (эни, бабай, эби, кыз, малай). - Эйе. -Эни? (эти, бабай, эби, кыз, малай). -Юк.	
эйбэт	-Малай? -Юк, кыз. - Кыз? -Эйе, кыз. -Хэллэр ничек? -Эйбэт.	
Ашамлыктар – 12 сэгать (19-30)		

ипи мѐ рѐхмѐт алма сѐт чѐй тѐмле	-Мѐ, ипи (алма, сѐт, чѐй). -Рѐхмѐт, эби. -Коля, мѐ ипи (алма, сѐт, чѐй). -Рѐхмѐт. -Мияу, кил монда. Утыр. (Акбай, Коля, Оля)	Аудиоязма №24-39 Дѐфтѐрдѐ эш №5-10 Мультифильмнар: 1. “Тѐмле” кибѐтендѐ” 2. “Азат кунак чакыра”
кил монда утыр аша эч	-Оля, кил монда. Мѐ ипи (алма, сѐт, чѐй). Ипи (алма, сѐт, чѐй) тѐмле (мѐ)? -Ипи (алма, сѐт, чѐй) тѐмле. Рѐхмѐт. -Мѐ, тѐмле алма (ипи). -Мѐ, ипи (алма) аша. -Мѐ, сѐт (чѐй) эч.	
Уенчыклар – 18 сѐгаты (31-48)		

туп	- Бу нәрсә? - Туп (курчак, куян, аю).	Аудиоязма №40-53
бир	-Курчак (туп, куян, аю) бир. -Мә, курчак (туп, куян, аю).	Дәфтәрдә эш №11-13
зур кечкенә	-Бу нәрсә? -Аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян, туп) нинди? -Аю (курчак, куян, туп) зур (матур, кечкенә, әйбәт).	Мультфильмнар: 1. “Паркка сәяхәт” 2. “Уенчыклар үпкәлэгән” 3. “Күңелле уеннар” 4. “Акбай һәм Мияу мажаралары”
матур курчак	- Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенә, матур, әйбәт).	
куян аю уйна	-Аю (курчак, куян, туп)? - Әйе. -Курчак (аю, куян, туп)? -Юк. -Бу нәрсә? -Аю (курчак, куян, туп). -Мә, аю (курчак, куян, туп). Уйна. -Коля, кил монда. Уйна. -Оля, кил монда. Уйна. - Аю (курчак, куян, туп) бир. - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур.	

ю хэллэр ничек? пычрак чиста	- Аю (курчак, куян, туп) кечкенэ. - Мэ, зур аю (курчак, куян, туп). - Мэ, кечкенэ аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян), кил монда. Аша (утыр, эч, уйна). -Коля (Оля), аю (курчак, куян, туп) ю. - Исэнме, Мияу! - Исэнме, Акбай! - Хэллэр ничек? - Өйбэт. -Туп (курчак, куян, аю) нинди? -Туп (курчак, куян, аю) пычрак (чиста). -Туп ю. -Туп чиста? - Юк, туп пычрак. (Өйе, туп чиста). Ю, ю, ю – туп (курчак, аю, куян) ю.	
Саннар - 6 сэгать (49-54)		

бер ике өч дүрт биш	-Ничә? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) алма. -Ничә малай? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) малай. -Ничә кыз? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) кыз. -Өч? -Юк. -Ике? -Әйе. -Ничә аю (туп, курчак, куян)? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) аю.	Аудиоязма №54-60 Дәфтәрдә эш №14 Мультфильм: 1. “Уйный-уйный санныбыз”
Кабатлау - 6 сәгать (55-60)		
		Аудиоязма №25
		Дәфтәрдә эш №61-64 Мультфильм: 1. “Күңелле ял итәбез”

“Уйный – уйный үсәбез” проекты. (5-6 яшьлек балалар өчен)

Актив сүзләр: кишер, нинди, баллы, ничә, суган, бәрәңге, алты, жиде, сигез, тугыз, ун, кыяр, кәбестә, кызыл, сары, яшел, кирәк, юа, нәрсә кирәк, аш, ботка, кашык, тәлинкә, чынаяк, зәңгәр, күлмәк, чалбар, ки, сал, йокла, бит, кул, өстәл, урындык, карават, яратам, бар (38 сүз) **Сөйләм үрнәкләре:** бу нәрсә?, хәерле көн, нәрсә бар? күп (7 сүз).

Проектның эчтәлегә түбәндәге темалардан тора:

- яшелчәләр
- ашамлыklar

- савыт- саба
- киемнэр
- шэхси гигиена
- өй жиһазлары
- бэйрэм “Туган көн”
- бэйрэм “Сабан туй”
- Уртанчылар төркемендәге темалар (гаилә, ашамлыктар, уенчыктар, саннар) ел дәвамында кабатлана.

Атнага 25 шәр минутлык 3 эшчәнлек оештырыла.

Тематик план.

Актив сузләр	Сөйләм урнәге	Аудиоязма Эш дәфтәре Мультфильм
Кабатлау – 3 сәгать (1-3)		
	“Минем өем” проекты буенча	Аудиоязма №1 Дәфтәрдә эш №1 Мультфильм:
Яшелчәләр – 21 сәгать (4-24)		
кишер баллы ничә	-Бу нәрсә? -Кишер. - Мә, кишер. -Нинди кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)?	Аудиоязма №2-24 Дәфтәрдә эш №2-6 Мультфильмнар: 1.“Баллы кишер” 2. “Уйный-уйный эшлибез”

суган бэрэңге кыяр кэбестэ нинди алты жиде сигез тугыз ун	-Зур (кечкенэ) кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Мэ, зур (кечкенэ) кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Рэхмэт. -Зур кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Кечкенэ кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Чиста кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Пычрак кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) нинди? -Кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) тэмле, зур (кечкенэ), матур, чиста (пычрак) Кишер баллы. Алма баллы. -Мэ кишер(алма), аша. Баллы? -Әйе, баллы. Рэхмэт. -Ничэ кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр)? Сана. -Ике (1-10) кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр)	3. “Юл мажаралары” 4. “Кем эшлэми, шул ашамый”
---	---	---

кызыл сары яшел	-Оля, кил монда. Мә, ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Оля, кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер) бир. -Мә, кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер). -Рәхмәт. -Коля, (1-10) кәбестә (суган, бәрәңге, кишер, кыяр) бир. -Мә, (1-10) кәбестә (суган, бәрәңге, кишер, кыяр). -Сау бул, Коля. -Ничә кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер)? -Бер (1-10) кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер). -Кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер) пычрак. -Бу туп. -Туп (алма) нинди? -Туп (алма) сары (кызыл, яшел) -Нинди туп (алма) юк? -Кызыл (сары, яшел) туп (алма) юк.	
-------------------------------------	--	--

нəрсə кирəк?	-Кишер (суган, бəрəңгe, кəбeстə, кыяр) кирəк? -Кирəк. -Коля, нəрсə кирəк? -Кыяр (суган, кишер, бəрəңгe, кəбeстə) кирəк.	
юа	-Нинди кыяр? -Яшел (тəмлe, чистa) кыяр. -Кыяр (суган, кишер, бəрəңгe, кəбeстə) пычрак. -Мə, кыяр (суган, кишер, бəрəңгe, кəбeстə) ю. -Оля кыяр (суган, кишер, бəрəңгe, кəбeстə) юа.	
Ашамлыклар – 6 сəгaть (25-30)		

аш ботка	тэмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй) -Нэрсэ кирэк? -Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэңге) кирэк. - Нинди аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэңге)? - Тэмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэңге). - Мэ, аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэңге) аша (эч). -Рэхмэт. Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэңге) тэмле.	Аудиоязма №25-29 Дэфтэрдэ эш №7, 8 Мультфильм: 1.“Аш бүлмэсе”
----------	---	--

Савыт-саба - 6 сэгаты (31-36)

кашык тэлинкэ чынаяк зэңгэр	-Кашык (тэлинкэ, чынаяк) бир. -Нинди кашык (тэлинкэ, чынаяк)? - Зур (кечкенэ, сары, яшел, кызыл, зэңгэр). -Ничэ кашык (тэлинкэ, чынаяк)? -(1-10 га) кашык (тэлинкэ, чынаяк). -Мэ, (1-10) кашык(тэлинкэ, чынаяк). -Мэ, кызыл (сары, яшел, зэңгэр). чынаяк (тэлинкэ, чынаяк).	Аудиоязма №30-37 Дэфтэрдэ эш №9, 10 Мультфильм: 1. “Өч аю” 2. “Чисталыкта - матурлык”
---	--	--

Киёмнэр - 6 сэгаты (37-42)

күлмэк	яшел (кызыл, сары, зэнгэр) күлмэк (чалбар).	Аудиоязма №38-43
чалбар	чиста күлмэк (чалбар). матур күлмэк (чалбар).	Дэфтэрдэ эш №11, 12
ки	күлмэк (чалбар) юк. -Оля, күлмэк (чалбар) бир. -Нинди күлмэк (чалбар)? -Сары (кызыл, яшел, зэнгэр) күлмэк (чалбар). -Ничэ күлмэк (чалбар)? - Бер (1-10) күлмэк (чалбар).	Мультифильм: 1. “Киемнэр кибетендэ” 2. “Шаян уенчыклар”
сал	-Курчак, чалбар (күлмэк) ки (сал).	
йокла	-Оля, чалбар (күлмэк) бир. -Мэ, чалбар (күлмэк). -Рэхмэт. Курчак, мэ, чалбар (күлмэк) ки (сал). -Курчак, йокла.	
Шэхси гигиена – 3 сэгать (43-45)		
бит кул хэерле көн	-Хэерле көн. -Мэ су, бит (кул) ю. -Бит (кул) чиста. -Бит (кул) чиста. -Эйе, бит (кул) чиста.	Аудиоязма № 43, 44-48 Эш дэфтэре №13, 14 Мультифильм 1. “Ни өчен киемнэр югалган?”
Өй жиһазлары – 3 сэгать (46-48)		

өстөл урындык карават	-Зур (кечкенә) урындык (өстөл, карават). -Зур аю, мә зур карават (өстөл, урындык).	Аудиоязма № 49 Эш дәфтәре №15 Мультфильм:
	-Кечкенә аю, мә кечкенә карават (өстөл, урындык). -Нәрсә кирәк? -Карават (өстөл, урындык) кирәк. -Нинди карават? -Зур (кечкенә, сары, яшел, зәңгәр) карават. -Мә, зур карават. -Рәхмәт.	1. “Маша һәм өч аю”
Бәйрәм “туган көн” – 9 сәгать (49-57)		

яратам	-Мин алма (ипи, сөт, чэй, ботка, кыяр, кэбестэ, бэрэнге, кишер) яратам. Эш дэфтэре №16-19	аш, Аудиоязма №50-60
бар	-Мин Коля(ны) (Оля(ны) яратам. 1. “Туган көн” -Мин курчак(ны) (аю(ны), ярата?” эт(не), куян(ны) яратам. -Нэрсэ бар? -Туп (курчак) бар. -Нэрсэ юк? -Туп (курчак) юк. “Бар”, “Юк” сүзлэрен кулланып “Гаилэ”, “Яшелчэ” “Уенчыклар” темаларын кабатлау. Диалогларны кабатлау. “Кибетле” уеннары.	Мультфильм: песи(не), 2. ”Кем нэрсэ
БЭЙРЭМ “САБАНТУЙ”- 3 СЭГАТЬ (58-60)		
	Ел дэвамында өйрөнөлгән сүзлэр, сөйләм үрнәге кулланыла. “Гаилэ”, “Яшелчэ”, “Уенчыклар” темаларын кабатлау. “Кибетле” уеннары.	Аудиоязма №61-63 Мультфильм: 1.“Сабантуй бэйрәме”

“Без инде хэзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты. 6-7

яшьлек балалар (мәктәпкә эзерлек төркеме) өчен якынча 60 сүз һәм сөйләм үрнәкләре.

Актив сүзлэр: син кем, хэерле көн, тычкан, бу кем? бу нэрсэ? нишли?, йоклый, утыра, ашый, эчэ, нишлисең?, ашыйм, эчэм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың?, син нишлисең?, сикер, сикерэм, сикерэ, йөгерэ, төлкө, йөгер, йөгерэм, чэк-чэк, өчпочмак, яшь, бүрө, керпе, тавык, этэч, үрдэк, чана, шуа, шуам, бие, бии, биим, ак, кара, жырла, жырлыйм, зур рэхмэт, китап укый, рәсем ясыйм, укыйм, дәфтэр, нэрсэ яратасың?(пассив сүз)

Проектның эчтөлөгө уртанчылар, зурлар төркемендә өйрәнгән сүзлэргә таянып аралашуга корылган. Атнага 30 ар минутлык 3 эшчәнлек оештырыла.

Тематик план

Актив сузләр	Сөйләм урнәге	Аудиоязма Эш дәфтәре Мультфильм
син кем? хэерле көн тычкан бу кем?	-Хэерле көн, Оля (Коля). -Хэерле көн, эни (эти, бабай, эби).	Аудиоязма №1 - 2 Аудиоязма №3 - 5 Дәфтәрдә эш №1 Мультфильм: “Мияу адашкан” Аудиоязма №6 Дәфтәрдә эш №2 Аудиоязма №7 - 8 Дәфтәрдә эш №3 Мультфильм:”Аю баласы дөнья белән таныша” Аудиоязма №9 - 10

бу нәрсә?	-Песи нишли? - Песи йоклый.	Дәфтәрдә эш №4 Аудиоязма №11
нишли? йоклый утыра	-Әни нишли? -Әни утыра.	Мультфильм: “Батыр Мияу һәм куркак Куянкай”
ашый эчә	-Коля нишли? -Коля ашый (эчә).	Аудиоязма №12 Дәфтәрдә эш №5 Аудиоязма №13 - 14
нишлисең? ашыйм эчәм уйный уйныйм утырам барам кая барасың? син нишлисең?	-Мияу, нишлисең? -Ашыйм. -Акбай, нишлисең? -Эчәм. -Оля (Коля), нишлисең? -Уйныйм. -Кая барасың? -Кафега барам. -Син нишлисең? -Мин бәрәңге ашыйм (чәй эчәм, уйныйм, барам, утырам, йоклый) Туп, туп Матур туп.	Мультфильм: “Тату гаилә” Аудиоязма №15 Аудиоязма №16 - 18 Мультфильм: “Юмарт аю” Аудиоязма №19 Аудиоязма №20 Дәфтәрдә эш №6 Мультфильм: “Кафега барабыз” Дәфтәрдә эш №7
сикер-сикерәм		Аудиоязма №21-23

сикерэ йөгерэ төлке	Сикер-сикер, Матур туп. Куян сикерэ (йөгерэ). Туп сикерэ. Песи сикерэ (йөгерэ). Төлке сикерэ (йөгерэ).	Мультфильм: “Урманда күңелле уеннар” Аудиоязма №24 Дәфтәрдә эш №8 Аудиоязма №25-28
йөгер-йөгерәм	-Йөгер! Син нишлисең? -Мин йөгерәм.	Мультфильм: “Көчлеләр, кыюлар, житезләр”
чәк-чәк өчпочмак	-Мин чәк-чәк ашыйм. -Мин өчпочмак ашыйм.	Аудиоязма №29-30 Дәфтәрдә эш №9
яшь	-Сиңа ничә яшь? -6 яшь.	Мультфильм: “Жәнлекләр спорт бәйрәмендә”
бүре керпе	-Мин бүре. Мин зур, матур, чиста.	Аудиоязма №31-32
тавык этәч	Этәч зур, матур Тавык кечкенә, матур	Аудиоязма №33-34 Дәфтәрдә эш №10
үрдәк	-Син кем? -Мин үрдәк.	Мультфильм: “Циркта” Аудиоязма №35 - 36 Дәфтәрдә эш №11 Аудиоязма №37 - 38

чана	Куян чана шуа.	Дәфтәрдә эш №12 Мультфильм: “Шаян кошлар”
------	----------------	---

шуа шуам бие бии биим ак кара жырла-жырлым	Мин чана шуам. -Аю, әйдә, бие! -Оля кызыл шар ярата? -Юк. -Оля яшел шар ярата? -Әйе, мин яшел шар яратам. -Син нишлисең?	Аудиоязма №39 - 40 Аудиоязма №41 Дәфтәрдә эш №13 Мультфильм: “Урманда зур концерт” Аудиоязма №42 - 44 Дәфтәрдә эш №14 Аудиоязма №45 - 46 Мультфильм: “Акбай туган көнгә барырга жыена” Аудиоязма №47
---	---	--

зур рэхмэт китап укый	-Мин жырлыйм. жырлайбыз зур рэхмэт Кыз китап укый.	Дэфтэрдэ эш №15 Аудиоязма №45, 48 – 49 Мультфильм: “Мияуныц туган көнө” Аудиоязма №50 Дэфтэрдэ эш №16 Аудиоязма №51 - 53 Дэфтэрдэ эш №17 Мультфильм: “Урман китапханэсендэ” Аудиоязма №54 - 60 Дэфтэрдэ эш №18
-------------------------------------	---	---

рәсем ясым	рәсем ясым-алма ясым мәктәп	Мультфильм “Уйный-уйный укыйбыз”
укыйм	-Кем укый. -Мин укыйм.	Аудиоязма №61-63 Дәфтәрдә эш №19
дәфтәр	бик тәмле	Мультфильм: “Урман мәктәбендә” Аудиоязма №64
	Терем-терем, теремкәй, Зур түгел, кечкенә. Теремкәйдә тычкан яши. Теремкәйдә куян яши. Теремкәйдә бүре яши. Теремкәйдә төлке яши. Теремкәйдә аю яши. Алар бик дус.	Мультфильм: “Теремкәй” Аудиоязма №65-66
	-Кәжә кая? -Әнә, кәжә кәбестә ашый. Кәжә кәбестә ярата.	Мультфильм: “Кем нәрсә ярата?”
	-Мин ипи яратам. Песи, син нәрсә яратасың?	Аудиоязма №67 - 71 Дәфтәрдә эш №20

-Мин сөт яратам. Сөт тәмле.

-Мә, кәжә, ботка аша.

-Юк, кәбестә яратам. Кәбестә
тәмле.

**Уртанчылар төркеменен «Минем өем» укыту методик комплекты буенча
күрсәтмә, таратма материаллар.**

1.А4 форматында күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, эби, эти, эни, малай, кыз.	Һәрберсе 1 данә
	Зур уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. Кечкенә уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чэй, сөт.	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина – пычрак уенчыклар.	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: «Куян өйгә керә, өйдә аю утыра». «Куян өйдән чыга, сабуллаша».	Һәрберсе 1 данә
	Рәсемнәр: 1 куян, 2 куян, 3 куян, 4 куян, 5 куян; 1 аю, 2 аю, 3 аю, 4 аю, 5 аю; 1 курчак, 2 курчак, 3 курчак, 4 курчак, 5 курчак; 1 туп, 2 туп, 3 туп, 4 туп, 5 туп; 1 машина, 2 машина, 3 машина, 4 машина, 5 машина; 1 песи, 2 песи, 3 песи, 4 песи, 5 песи; 1 эт, 2 эт, 3 эт, 4 эт, 5 эт.	Һәрберсе 1 данә
2.А3 форматында өй рәсеме.	Өй макеты	1 данә
3. А 5 форматында таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, эби, эти, эни, малай, кыз.	Һәрберсе 15 данә
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чэй, сөт.	Һәрберсе 15 данә
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 15 данә
4. Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.	Битлекләр: бабай, эби, эти, эни, малай, кыз, куян, аю, песи, эт.	Һәрберсе 15 данә

	Бармак уеннары өчен атрибутлар: бабай, эби, эти, эни, малай, кыз, эт Акбай, песи Мияу, аю, куян.	Һәрберсе 15 данә
--	--	------------------

**Зурлар төркеменең «Уйный-уйный үсәбез» укыту методик комплекты буенча
күрсәтмә, таратма материаллар.**

1. Күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәр («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киёмнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыklar» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 1 данә
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Жиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 1 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 1 данә
	«Киёмнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Өй җиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә

	«Төслэр» Палитра: зәңгәр, кызыл, сары, яшел.	Һәрберсе 1 данә
	«Саннар» (1- 10)	Һәрберсе 1 данә
2. Таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәре: («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киёмнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 15 данә
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Жиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 15 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 15 данә
	«Киёмнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Өй җиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кровать, стул, стол - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
3.Буяу өчен график рәсемнәр	1 аю, 2 куян, 2 машина, 2 курчак, 3 бәрәңге, 4 кәбестә, 4 курчак, 5 песи, 6 алма, 6 кыяр, 7 туп, 7 бәрәңге, 8 кишер, 9 суган, 10 эт.	Һәрберсе 15 данә

4.Театр эшчэнлеге өчен атрибутлар.	Битлекләр: кишер, суган, кыяр, бәрәңге, кәбестә, алма.	Һәрберсе 15 данә
5. Театр эшчэнлеге өчен атрибутлар.	1.Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Өч аю»: эти аю, эни аю, бала аю. 2. Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Кем нәрсә ярата»: песи, эт, аю, куян, кәжә, этәч. өстәл (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); урындык (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); карават (зур, уртача зурлыкта, кечкенә).	Һәрберсе 1 данә Һәрберсе 1 данә

Мәктәпкә әзерлек төркеменен «Без инде хәзер зурлар-мәктәпкә илтә юллар» укыту методик комплекты буенча күрсәтмә, таратма материаллар.

1.А 4 форматында күрсәтмә рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 1 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгәрә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгәрә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабй йоклый.	Һәрберсе 1 данә
2. А 5 форматында таратма рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 15 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгәрә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгәрә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабай йоклый.	Һәрберсе 15 данә
8x10 форматындагы пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгәрә, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай.	Һәрберсе 15 данә

15x20 форматындагы пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчэ, уйный, сикерэ, йөгерэ, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай, куян, төлке, песи, эт, аю, этэч, тавык, үрдәк, керпе, тычкан.	Һәрберсе 1 данә
4.Театр эшчәнлегә өчен атрибутлар.	Битлекләр: төлке, курчак, туп, тавык, этэч, бүре, керпе, үрдәк, тычкан, эби, бабай, кыз, малай, эт, песи, эни, эти, шалкан. «Шалкан» өстәл театры атрибутлары: Эби, бабай, кыз, малай, эт, песи, эни, эти, тычкан, шалкан.	Һәрберсе 15 данә Һәрберсе 1 данә

Аудиоязмалар.

(уртанчылар төркеме) Тема:

“Минем гаиләм”.

1 нче кисәк (1 нче тема).

- Здравствуйте, ребята! Исәнмесез, балалар! *(пауза-3 секунд)*. Это мои лучшие друзья Акбай и Мияу. Они очень добрые, весёлые помощники. Акбай и Мияу разговаривают по другому, по-татарски. Послушайте, как они здороваются друг с другом *(хатын-кыз тавышы)*.

Акбай: һау-һау! Исәнме, Мияу!

Мияу: Мияу- мияу! Исәнме, Акбай!

2 нче кисәк (1 нче тема).

- **Слушай!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Эти *(ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)* - Эти *(ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)* - Эни *(хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)* - Эни *(хатын-кыз тавышы)*

3 нче кисәк (1 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла!Кабатла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Эти *(ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)* - Эти *(ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)*

- *Әни (хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)* - *Әни (хатын-кыз тавышы)* **4 нче кисәк (1 нче тема).**
- **Слушай!Покажи!Повтори!** *(ир-ат тавышы)*
- **Тыңла!Күрсәт!Кабатла!** *(хатын-кыз тавышы)*
- *Әти (ир-ат тавышы, пауза-6 секунд)* - *Әти (ир-ат тавышы, пауза-6 секунд)*
- *Әни (хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд)* - *Әни (хатын-кыз тавышы)* **5 нче кисәк (1 нче тема).**
- **Слушай!Пой!** *(ир-ат тавышы)*
- **Тыңла!Жырла!** *(хатын-кыз тавышы)*
- *Әти-әти (ир-ат тавышы жырлый, пауза-6 секунд)* - *Әни-әни (хатын-кыз тавышы жырлай)* **Тема: “Малай, кыз”.**
- 6 нчы кисәк (2 нче тема).**
- **Слушай!Повтори!** *(ир-ат тавышы)*
- **Тыңла!Кабатла!** *(хатын-кыз тавышы)*
- *Әти (ир-ат тавышы, пауза-5 секунд)*
- *Әни (хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд)*
- *Малай (малай тавышы, пауза-5 секунд)*
- *Кыз (кыз тавышы)* **7 нче кисәк (2 нче тема).**
- **Слушай!Пой!** *(ир-ат тавышы)*
- **Тыңла!Жырла!** *(хатын-кыз тавышы)*
- *Әти-әти (ир-ат тавышы жырлай, пауза-6 секунд)*
- *Әни-әни (хатын-кыз тавышы жырлай, пауза-6 секунд)*
- *Малай-малай (малай тавышы жырлай, пауза-6 секунд)*
- *Кыз-кыз (кыз тавышы жырлай)* **Тема: “Әйдәгез, танышыйк”.**

8 нче кисәк (4 нче тема).

Акбай белән Мияу: *Исәнмесез, балалар! (пауза-3 секунд).*

Балалар: *Исәнмесез.*

- **А вы знаете, как надо знакомиться друг с другом** *(хатын-кыз тавышы).*

Акбай: *Я знаю. Я Акбай. Мин Акбай. Ты кто? Син кем? (обращается к Мияу).*

Мияу: Я Мияу. Мин Мияу. Син кем?

Акбай: Мин Акбай. Син кем?

9 нчы кисэк (4 нче тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*) -

Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Мин Акбай.

Мияу: Мин Мияу.

Малай тавышы: Мин Коля.

Кыз тавышы: Мин Оля.

10 нчы кисэк (4 нче тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Мин эти (*ир-ат тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)

- Мин эни (*хатын-кыз тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)

- Мин малай (*малай тавышы жырлый, пауза-6 секунд*) - Мин кыз (*кыз тавышы жырлый*) **Тема: “Әйдәгез, танышыйк”.**

11 нче кисэк (5 нче тема).

-**Ребята, послушайте, как здороваются Акбай и Мияу друг с другом.**

Акбай: Исәнме, Мияу! **Мияу:**

Исәнме, Акбай!

12 нче кисэк (5 нче тема).

- **Слушай! Пой!** (*ир-ат тавышы*) -

Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Мин Акбай.

Мияу: Мин Мияу.

Тема: “Тату гаилә”.

13 нче кисэк (6 нчы тема).

Акбай: Исәнме, эни (*пауза – 3 секунд*)

Мияу: Исәнме, әти (*пауза – 3 секунд*) **Акбай:**

Исәнме, малай (*пауза – 3 секунд*) **Мияу:**

Исәнме, кыз.

Тема: “Минем дуслар”.

14 нче кисәк (7 нче тема).

- Где наши друзья, Акбай и Мияу? (*хатын-кыз тавышы*).

Ишек шакыган тавыш. Мияу: Мияу

– мияу! (*пауза – 3 секунд*) **Тәрбияче:**

Кем анда?

Мияу: Мияу – мияу! Мин песи.

Мияу – мияу! Мин песи.

Ишек шакыган тавыш.

Акбай: һау-һау! (*пауза – 3 секунд*) **Тәрбияче:**

Кем анда?

Акбай: һау – һау! Мин эт.

Һау – һау! Мин эт (*пауза – 6 секунд*) **Тәрбияче:**

Песи, кил монда! Эт, кил монда!

Ишек ачылган тавыш.

Мияу: Исәнмесез! Мияу – мияу! Мин песи.

Акбай: Исәнмесез! һау – һау! Мин эт.

15 нче кисәк (7 нче тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Мияу-мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы жырлый, пауза – 6 секунд*)

- Мияу-мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы жырлый, пауза – 6 секунд*)

- һау-һау. Мин эт (*ир-ат тавышы жырлый, пауза – 6 секунд*)

- һау-һау. Мин эт (*ир-ат тавышы жырлый*)

Тема: “Әйе.Юк.”

16 нчы кисәк (10 нчы тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Мин әти (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)
- Мин әни (*хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд*)
- Мин малай (*малай тавышы, пауза – 3 секунд*)
- Мин кыз (*кыз тавышы, пауза – 3 секунд*)
- Мин Мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд*) - Мин Акбай. Мин эт (*ир-ат тавышы*) **17 нче кисәк (10 нчы тема).**

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Мин әти (*ир-ат тавышы, пауза – 5 секунд*)
- Мин әни (*хатын-кыз тавышы, пауза – 5 секунд*)
- Мин малай (*малай тавышы, пауза – 5 секунд*)
- Мин кыз (*кыз тавышы, пауза – 5 секунд*)
- Мин Мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы, пауза – 5 секунд*) - Мин Акбай. Мин эт (*ир-ат тавышы*) **Тема: “Кунак килгән”.**

18 нче кисәк (13 нче тема).

- **К нам сегодня пришли гости. Мияу, ты хочешь узнать, кто это?** (*хатын-кыз тавышы*) **Мияу:** Мияу-мияу, хочу.

Акбай(*күрсәткән рәсемнәрне атый*): Әби (*пауза-3 секунд*). **Бабай. 19**

нчы кисәк (13 нче тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Мин бабай (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)
- Мин бабай (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)
- Мин әби (*хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд*) - Мин әби (*хатын-кыз тавышы*) **20 нче кисәк (13 нче тема).**
- **Слушай!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Мин бабай (*ир-ат тавышы, пауза –5 секунд*)
- Мин бабай (*ир-ат тавышы, пауза –5 секунд*)
- Мин эби (*хатын-кыз тавышы, пауза –5 секунд*) - Мин эби (*хатын-кыз тавышы*) **Тема: “Безнең кунаклар”.**

21 нче кисәк (16 нчы тема).

- **Акбай и Мияу очень вежливые. При встрече они здороваются и друг у друга спрашивают “Как дела?” - “Хәлләр ничек?”** (*хатын-кыз тавышы*) **Акбай:** Исәнме, Мияу. **Мияу:** Исәнме, Акбай.

Акбай: Мияу, хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт. Акбай, хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

22 нче кисәк (16 нчы тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Бу бармак бабай,

Бу бармак эби,

Бу бармак эти, Бу

бармак эни, Бу

бармак малай.

Бу бармак бабай,

Бу бармак эби,

Бу бармак эти, Бу

бармак эни,

Бу бармак кыз.

Тема: “Безнең кунаклар”.

23 нче кисәк (17 нче тема).

-
Давайте, послушаем как Акбай и Мияу разговаривают при встрече (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай: Исәнме, Мияу. **Мияу:** Исәнме, Акбай.

Акбай: Мияу, хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт. Акбай, хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

Тема: “Әби күчтәнәче”.

24 нче кисәк (19 нчы тема).

Әби: Исәнмесез, балалар (*пауза- 3 секунд*).

Балалар: *Исәнме, әби.*

Әби (*ипи күрсәтте*): *Ипи (пауза- 3 секунд).*

Балалар: *Ипи.*

25 нче кисәк (19 нчы тема).

Әби: Син кем?

Мияу: Мин Мияу.

Әби: Мияу, мә ипи.

Мияу: Рәхмәт.

Тема: “Бабай күчтәнәче”.

26 нчы кисәк (20 нче тема).

Бабай: Исәнмесез, балалар (*пауза- 3 секунд*).

Балалар: *Исәнме, бабай.*

Бабай(*алма күрсәтте*): *Алма (пауза- 3 секунд).*

Балалар: *Алма.*

27 нче кисәк (20 нче тема).

Бабай: Син кем?

Акбай: Мин Акбай.

Бабай: Акбай, мә алма.

Акбай: Рәхмәт.

-

Тема: “Сөт. Чэй”.

28 нче кисэк (22 нче тема).

- **Наши друзья Акбай и Мияу угощаются. Давайте, спросим, что они пьют** (*хатын-кыз тавышы*)

- **Акбай, бу нәрсә?** (*хатын-кыз тавышы*) - **Акбай: Чэй.**

Мияу, бу нәрсә? (*хатын-кыз тавышы*) -

Мияу: Сөт.

29 нчы кисэк (22 нче тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- **Сөт** (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- **Сөт** (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- **Чэй** (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- **Чэй** (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- **Ипи** (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- **Ипи** (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- **Алма** (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*) - **Алма** (*ир-ат тавышы*) **30 нчы кисэк (22 нче тема).**

- **Слушай!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- **Сөт** (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)

- **Чэй** (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)

- **Ипи** (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*) - **Алма** (*ир-ат тавышы*) **31 нче кисэк (22 нче тема).**

- **Слушай!Покажи!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Күрсәт!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- **Сөт** (*хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд*)

- **Чэй** (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд*)

- **Ипи** (*хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд*) - **Алма** (*ир-ат тавышы*) **Тема: “Дустыңны сыйла”. 32 нче кисэк (23 нче тема).**

-

Акбай: Мияу, мә сөт.

Мияу: Акбай, мә ипи.

- **Акбай и Мияу друг друга угостили. А что они забыли сказать за угощение?** (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*) **Балалар:** Спасибо.

Правильно, “Спасибо” – “Рэхмэт”. Акбай, скажи “Рэхмэт” (*хатын-кыз тавышы*) **Акбай:** Рэхмэт. Мияу, скажи “Рэхмэт”.

Мияу: Рэхмэт.

Тема: “Песине сыйла”.

33 нче кисәк (25 нче тема).

- **Акбай здесь, а где же Мияу? Акбай позови, Мияу** (*хатын-кыз тавышы*) **Акбай:**

Мияу, иди сюда. Кил монда.

- **Мияу не идёт. Наверно не слышит. Давайте, вместе позовём** (*хатын-кыз тавышы*) **Бергә:** Мияу, кил монда.

34 нче кисәк (25 нче тема).

- **Мияу проголодался. Давайте, его угостим вкусным молоком. Песи, мә сөт. Сөт тәмлеме?** (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Сөт тәмле, тәмле. Рэхмэт (*пауза-5 секунд*) - **Акбай, мә ипи. Ипи тәмлеме?** (*хатын-кыз тавышы*) **Акбай:**

Ипи тәмле, тәмле. Рэхмэт.

Тема: “Кунак сыйлау”.

35 нче кисәк (26 нчы тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Ипи тәмле-тәмле (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- Ипи тәмле-тәмле (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- Чэй тәмле-тәмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Чэй тәмле-тәмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Алма тәмле-тәмле (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- Алма тәмле-тәмле (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

-
- Сөт тәмле-тәмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*) - Сөт тәмле-тәмле (*хатын-кыз тавышы*) **36 нчы кисәк (26 нчы тема).**
- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Ипи тәмле-тәмле (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)
- Ипи тәмле-тәмле (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)
- Чэй тәмле-тәмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)
- Чэй тәмле-тәмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)

- Алма тэмле-тэмле (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)
- Алма тэмле-тэмле (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)
- Сөт тэмле-тэмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*) - Сөт тэмле-тэмле (*хатын-кыз тавышы*)

37 нче кисэк (26 нчы тема).

- **Сегодня у нас Акбай в гостях. Давайте, позовём Акбай и посадим на красивый стул** (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)

Бергэ: Акбай, кил монда.

Акбай: Исәнмесез (*пауза-5 секунд*) **Балалар:**

Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

- **Акбай, садись. Утыр** (*хатын-кыз тавышы*) **Мияу:** Акбай, утыр.
- **Давайте, вместе предложим садиться. Акбай, утыр** (*хатын-кыз тавышы пауза-5 секунд*) **Балалар:** Акбай, утыр.

Акбай: Рәхмәт.

Тема: “Кунакны ашат”. 38

нче кисэк (28 нче тема).

- **Мияу, кил монда, утыр. Мә, ипи аша** (*хатын-кыз тавышы*)
- **Акбай кил монда, утыр. Мә, алма аша** (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Рәхмәт. Алма тэмле.

Тема: “Чэй табынында”.

39 нчы кисэк (29 нчы тема).

- **Мияу, кил монда, утыр. Мә, сөт эч** (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Рәхмәт. Сөт тэмле.

- **Акбай кил монда, утыр. Мә, чэй эч** (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Рәхмәт. Чэй тэмле.

Тема: “Уенчыклар”.

40 нчы кисәк (31 нче тема).

- Акбай и Мияу принесли “Чудесную коробку”. Давайте, посмотрим, что лежит в этой коробке (*хатын-кыз тавышы*) - Что это? Бу нәрсә? Акбай, бу нәрсә?
(*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Туп.

- Мияу, бу нәрсә? (*хатын-кыз тавышы*) **Акбай:** Туп.

Тема: “Зур – кечкенә”.

41 нче кисәк (32 нче тема).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Туп. Туп зур.

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Туп. Туп кечкенә. **42 нче кисәк (32 нче тема).**

Уен. Туп,

туп Зур

туп.

Туп, туп

Кечкенә туп.

43 нче кисәк (32 нче тема).

Уен. Туп-

туп, Зур туп.

Сикер-сикер,

Зур туп.

Туп-туп, Кечкенә

туп. Сикер-

сикер, Кечкенә

туп.

Тема: Күңел ачу кичәсе “Туган көн”.

44 нче кисәк (33 нче тема).

- **Сегодня у Акбай день рождение. Мы ему подарим большие и маленькие мячи. Его ещё нет.**

Он наверно готовится, наряжается. Давайте, позовём Акбай и посадим на красивый стул

(хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд) **Бергә:** Акбай, кил монда.

Акбай: Исәнмесез *(пауза-5 секунд)* **Балалар:**

Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

- **Акбай, кил монда, утыр** *(хатын-кыз тавышы)* **Мияу:** Акбай, кил монда, утыр.

- **Давайте, вместе предложим садиться. Акбай, утыр** *(хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)*

Балалар: Акбай, утыр.

Акбай: Рәхмәт.

Тема: “Курчак кунакка килгән”.

45 нче кисәк (34 нче тема).

- **В волшебной коробке появилась новая игрушка. Давайте, посмотрим, что это? Бу нәрсә? Курчак. Курчак** *(хатын-кыз тавышы).*

46 нчы кисәк (34 нче тема).

- **Слушай!** *(ир-ат тавышы)* -

Тыңла! *(хатын-кыз тавышы)*

Мин курчак.

Мин курчак.

Мин матур курчак.

Мин матур курчак *(Бала тавышы жыр итеп жырлый).*

Тема: “Уйныйбыз”.

47 нче кисәк (38 нче тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Әллә-лә, әллә-лә, карусель әйләнә,

Матур курчак әйләнә, Зур-

зур аю әйләнә, Кечкенә

куян әйләнә.

Әллә-лә, әллә-лә, карусель әйләнә,

Матур курчак әйләнә,

Зур-зур аю әйләнә,

Кечкенә куян әйләнә (*темп әкрен, 2 тапкыр кабатлана, балалар тавышы жырлый*) **Тема:**

“Мияуга бүлэк”.

48 нче кисәк (40 нчы тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Күрсәт!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Зур курчак (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)

- Кечкенә курчак (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)

- Зур куян (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)

- Кечкенә куян (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)

- Зур туп (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)

- Кечкенә туп (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)

- Зур аю (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)

- Кечкенә аю (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)

- Зур песи (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)

- Кечкенә песи (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)

- Зур эт (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*) - Кечкенә эт (*хатын-кыз тавышы*) **Тема: “Уенчыклар кибете”.**

49 нчы кисәк (41 нче тема).

Акбай: Исәнме, Мияу. **Мияу:**

Исәнме, Акбай.

Акбай: Хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт.

Акбай: Аю бир.

Мияу: Нинди аю?

Акбай: Зур аю.

Мияу: Мә, зур аю.

Акбай: Рәхмәт.

Мияу: Сау бул, Акбай.

Мияу: Сау бул, Мияу.

Тема: “Бүләкләр”.

50 нче кисәк (43 нче тема).

- **Какие красивые игрушки. Поиграем в интересную игру “Назови правильно - играй”, “уйна” . Бу нәрсә?** *(хатын-кыз тавышы)*

Акбай: Курчак.

- **Мә, курчак, уйна!** *(хатын-кыз тавышы)* **Акбай:** Рәхмәт.

Тема: “Уйна”.

51 нче кисәк (44 нче тема).

- **Слушай! Пой!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла! Жырла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- **Туп матур, туп матур?** *(ир-ат тавышы жырлый, пауза-5 секунд)*

- **Әйе, әйе, туп матур** *(кыз тавышы жырлый, пауза-5 секунд)* (2 тапкыр кабатлана)

- **Аю зур, аю зур?** *(ир-ат тавышы жырлый)*

- **Әйе, әйе, аю зур** *(кыз тавышы жырлый)*

(2 тапкыр кабатлана)

- **Бу курчак? Бу курчак?** *(ир-ат тавышы жырлый)*

- Әйе, әйе, бу курчак (*кыз тавышы жырлай*) (2 тапкып кабатлана) **Тема: “Ю”.**

52 нче кисәк (47 нче тема).

- После прогулки игрушки испачкались. Надо их помыть. Акбай, помой мячик. Туп ю. Попросите друг друга помыть игрушку (*ир-ат тавышы*).

53 нче кисәк (47 нче тема).

Уен.

Ю, ю, ю – туп ю.

Ю, ю, ю – машина ю.

Ю, ю, ю – курчак ю.

Ю, ю, ю – куян ю.

Ю, ю, ю – алма ю. Ю,

ю, ю – аю ю.

Ю, ю, ю – песи ю.

Ю, ю, ю – эт ю.

Тема: “Уйныйбыз да, санийбыз да”.

54 нче кисәк (51 нче тема).

Уен.

Туп, туп, матур туп, Сикер,

сикер матур туп. Бер, ике,

өч, дүрт, биш, Сикер,

сикер, матур туп.

55 нче кисәк (51 нче тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*) Бер, ике, өч, дүрт, биш аю, Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю (*жырның темпы экрен*).

56 нчы кисәк (51 нче тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*) Бер, ике, өч, дүрт, биш аю, Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю, Зур аю, матур аю (*темн әкрен*)

Тема: “Уенчыклар”.

57 нче кисәк (52 нче тема).

(Жырлап әйтәләр)

Бер аю, ике аю, өч аю, дүрт аю, биш аю, зур аю (*ир-ат тавышы*)

Бер куян, ике куян, өч куян, дүрт куян, биш куян, кечкенә куян (*хатын-кыз тавышы*)

Бер эт, ике эт, өч эт, дүрт эт, биш эт, әйбәт эт (*ир-ат тавышы*)

Бер песи, ике песи, өч песи, дүрт песи, биш песи, матур песи (*хатын-кыз тавышы*)

Бер туп, ике туп, өч туп, дүрт туп, биш туп, чиста туп (*ир-ат тавышы*)

Тема: “Ничә уенчык?”

58 нче кисәк (53 нче тема). - Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*) Бер, ике, өч, дүрт, биш аю, Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю (*ир-ат тавышы*) **59**

нчы кисәк (53 нче тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*) Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю (*ир-ат тавышы*) **60**

нчы кисәк (53 нче тема).

Мияу: Исәнме, Акбай! **Акбай:**

Исәнме, Мияу!

Мияу: Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

Мияу: Куян бир.

Акбай: Ничә куян?

Мияу: Ике.

Акбай: Мә, ике куян.

Мияу: Рәхмәт.

Акбай: Сау бул, Мияу!

Мияу: Сау бул, Акбай!

Тема: “Бергәләп уйныйбыз”.

61 нче кисәк (55 нче тема).

Бармак уены.

Исәнме, бабай.

Исәнме, әби. Исәнме,

әти.

Исәнме, әни. Исәнме,

малай.

Исәнме, бабай.

Исәнме, әби. Исәнме,

әти.

Исәнме, әни.

Исәнме, кыз.

Тема: “Кунак чакырабыз”. 62

нче кисәк (56 нчы тема).

Мияу: Исәнме, Акбай! **Акбай:**

Исәнме, Мияу!

Мияу: Акбай, кил монда. Утыр.

Акбай: Рәхмәт.

Мияу: Акбай, мә ипи, аша.

Акбай: Рәхмәт. Ипи тәмле.

Мияу: Сау бул, Акбай!

Акбай: Сау бул, Мияу!

Тема: “Бу өйдә кем яши?” 63

нче кисәк (59 нчы тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*) Бу өй матур, Бу өй зур.

Монда яши бабай.

-Мин бабай (*бабай тавышы*).

Монда яши әби.

-Мин әби (*әби тавышы*).

Монда яши әти.

-Мин әти (*әти тавышы*).

Монда яши әни.

-Мин әни (*әни тавышы*).

Монда яши малай.

-Мин малай (*малай тавышы*).

Монда яши кыз.

-Мин кыз (*кыз тавышы*).

Әйе шул, әйе шул.

Бу өй матур,

Бу өй зур (*бергә*) Тема: “Без
театр уйныйбыз”.

64нче кисәк (60 нче тема).

Татар халык бию көе (*балалар өчен яраклысы*)

Аудиоязмалар.(зурлар төркеме) Тема:

“Минем өем”.

1 нче кисәк (1 нче тема).

Жырлы – биюле уен “Минем өем”.

Бу өй матур, Бу өй зур.

Монда яши бабай,

Мин бабай (*бабай тавышы*)

Монда яши әби. Мин әби

(*әби тавышы*)

Монда яши әти,

Мин әти (*әти тавышы*)

Монда яши әни. Мин

әни (*әни тавышы*)

Монда яши малай, Мин

малай (*малай тавышы*)

Монда яши кыз, Мин

кыз (*кыз тавышы*) Әйе

шул, әйе шул,

Бу өй матур,

Бу өй зур. (*бала тавышы жырлый*)

Тема: “Кишер үстерәбез”.

2 нче кисәк (4 нче тема).

- Зур кишер (*кыска пауза-5 секунд*).
- Кечкенә кишер(*кыска пауза-5 секунд*).
- Чиста кишер (*кыска пауза-5 секунд*).
- Пычрак кишер.

Тема: “Куян күчтәнәче”.

3 нче кисәк (5 нче тема).

Жыр. Кишер,
кишер, Тәмле
кишер.

Зур кишер,

Баллы кишер. (*бала тавышы җырлый*) **Тема: “Серле кәрзин”.**

4 нче кисәк (7 нче тема).

Ишек шакыган тавыш (*пауза-10 секунд*).

Тәрбияче: Кто-то стучится в дверь. Давайте спросим:

- Кто там? - Кем анда? **Балалар**

белән тәрбияче: Кем анда?

Акбай: һау-һау. Мин Акбай (*пауза-6 секунд*).

Балалар белән тәрбияче: Акбай, кил монда. **Ишек ачылган тавыш** (*пауза-3 секунд*).

Акбай: Исәнмесез, балалар (*пауза-6 секунд*).

Балалар: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек? **Акбай:**

Әйбәт.

5 нче кисәк (7 нче тема).

Акбай: Мияу, кил монда. Кишер ал.

Мияу: Ничә кишер?

Акбай: Ике кишер. **Мияу:**

Рәхмәт.

Тема: “Бар матур бакча”.

6 нчы кисәк (9 нчы тема).

Жырлы-биюле уен. “Бар безнең бакчабыз”.

1) Бар матур бакча,

Анда кишер үсә.

Менә шундый кишер зур, Менә

шундый кечкенә.

Кушымта:

Кишер, кишер, кил әле,

Биеп, биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит әле. 2)

Бар матур бакча,

Анда алма үсә. Менә

шундый алма зур, Менә

шундый кечкенә.

Кушымта:

Алма, алма, кил әле, Биеп,

биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә, Биеп,

биеп кит әле. 3) Шофер,

шофер, кил әле, Биеп,

биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит эле.

Тема: “Серле янчык”.

7 нче кисэк (10 нчы тема).

Мияу, Акбай: Исәнмесез, балалар *(пауза-10 секунд)* **Балалар:**

Исәнме, Акбай. Исәнме, Мияу. Хәлләр ничек?

Мияу, Акбай: Әйбәт.

- **Мияу и Акбай принесли волшебный мешочек. Давайте, узнаем, что у них в мешочке** *(хатын-кыз тавышы).*

Акбай (кишер күрсәтә): Бу нәрсә? *(пауза-6 секунд)* **Тәрбияче белән балалар:** Кишер.

Акбай: Кишер нинди? *(пауза-6 секунд)* **Тәрбияче белән балалар:** Кишер кечкенә.

Акбай(суган күрсәтә): Бу нәрсә?

Мияу: Суган.

Мияу(бәрәңге күрсәтә): Бу нәрсә? **Акбай:**
Бәрәңге.

Тема: “Бар матур бакча”.

8 нче кисэк (12 нче тема).

Жырлы-биюле уен. “Бар матур бакча”. 1)Бар
матур бакча,

Анда бәрәңге үсә.

Бәрәңге шундый зур, Бәрәңге
кечкенә.

Кушымта:

Бәрәңге, кил эле,

Биеп-биеп кит эле. Әллә-лә,
әллә-лә,

Биеп-биеп кит эле. 2)

Бар матур бакча, Анда
суган үсә. Менә шундый
суган зур, Менә шундый
кечкенә.

Кушымта:

Суган, суган, кил эле, Биеп-биеп
кит эле.

Әллә-лә, әллә-лә, Биеп-
биеп кит эле. 3) Бар
матур бакча, Анда кыяр
үсә. Менә шундый кыяр
зур, Менә шундый
кечкенә.

Кушымта:

Кыяр, кыяр, кил эле, Биеп-биеп
кит эле.

Әллә-лә, әллә-лә, Биеп-
биеп кит эле. 4) Шофер,
шофер, кил эле,
Биеп, биеп кит эле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит эле. *(бала тавышы жырлый)*

Тема: “Без хезмәт яратабыз”.

9 нчы кисәк (13 нче тема).

Мияу, Акбай: Исәнмесез, балалар *(пауза-10 секунд)*.

Балалар: Исәнме, Акбай. Исәнме, Мияу. Хәлләр ничек?

Мияу, Акбай: Әйбәт.

-Мияу и Акбай принесли волшебный мешочек. Узнайте на ощупь, что у них в мешочке (хатын-кыз тавышы). Акбай:
Бу кишер?

Мияу: Юк.

Акбай: Бу суган?

Мияу: Юк.

Акбай: Бу кәбестә? **Мияу:**

Әйе, кәбестә.

10 нчы кисәк (13 нче тема).

- Я назову количество овощей, а вы найдите рисунок, покажите, назовите (хатын-кыз тавышы).

Мияу: Бер кәбестә (пауза-10 секунд).

Бала: Бер кәбестә.

Мияу: Өч кәбестә (пауза-10 секунд).

Бала: Өч кәбестә.

Мияу: Ике кәбестә (пауза-10 секунд).

Бала: Ике кәбестә.

Мияу: Биш кәбестә. **Бала:**

Биш кәбестә.

11 нче кисәк (13 нче тема).

Мияу: Исәнме, Акбай. **Акбай:**

Исәнме, Мияу.

Мияу: Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

Мияу: Акбай, кәбестә бир.

Акбай: Нинди кәбестә?

Мияу: Зур кәбестә.

Акбай: Ничә кәбестә?

Мияу: Бер кәбестә.

Акбай: Мә, бер кәбестә.

Мияу: Рәхмәт, Мияу. Сау бул.

Акбай: Сау бул, Акбай.

Тема: “Уйный-уйный эшлибез”.

12 нче кисәк (15 нче тема). Жырлы-биюле уен.

1)Бар матур бакча,

Анда кишер үсә.

Менә шундый кишер зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Кишер, кишер, кил әле, Биеп-

биеп кит әле. Әллә-лә,

әллә-лә,

Биеп-биеп кит әле. 2)

Бар матур бакча, Анда

суган үсә. Менә шундый

суган зур, Менә шундый

кечкенә.

Кушымта:

Суган, суган, кил әле, Биеп-биеп

кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә, Биеп-
биеп кит әле. 3)Бар
матур бакча, Анда кыяр
үсә. Менә шундый кыяр
зур, Менә шундый
кечкенә.

Кушымта:

Кыяр, кыяр, кил әле, Биеп-биеп
кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,
Биеп-биеп кит әле.

4) Шофер, шофер, кил әле,
Биеп, биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,
Биеп, биеп кит әле. *(бала тавышы жырлый)*

Тема: “Төсләр дөньясы”.

13 нче кисәк (16 нчы тема).

Акбай, Мияу: Исәнмесез, балалар *(пауза-6 секунд)*.

Балалар: *Исәнме, Акбай. Исәнме, Мияу.*

Акбай, Мияу: Хәлләр ничек? **Балалар:**
Әйбәт.

13 нче (а) кисәк (16 нчы тема).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Туп.

Акбай: Туп нинди? **Мияу:**

Туп кызыл.

13 нче (б) кисэк (16 нчы тема).

Мияу: Бу нәрсә?

Акбай: Туп.

Мияу: Туп нинди? **Акбай:**

Туп сары.

14 нче кисэк (16 нчы тема).

- **Слушай!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Бу нәрсә? *(ир-ат тавышы)*

- Туп *(хатын-кыз тавышы, кыска пауза)*

- Туп нинди? *(ир-ат тавышы)*

- Сары *(хатын-кыз тавышы)*

15 нче кисэк (16 нчы тема).

- **Слушай! Повтори!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла! Кабатла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Бу туп *(ир-ат тавышы, пауза-6 секунд, балалар кабатлый)* .

- Туп сары *(хатын-кыз тавышы, балалар кабатлый)*.

16 нчы кисэк (16 нчы тема).

- **Слушай!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла!** *(хатын-кыз тавышы)* - Бу нәрсә? *(ир-ат тавышы)* - Туп *(хатын-кыз тавышы)*.

- Туп нинди? *(ир-ат тавышы)*

- КЫЗЫЛ (*хатын-кыз тавышы*)

17 нче кисәк (16 нчы тема).

- **Слушай! Повтори!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла! Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Бу туп (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд, балалар кабатлый*) .

- Туп кызыл (*хатын-кыз тавышы, балалар кабатлый*).

18 нче кисәк (16 нчы тема).

Жыр.

Туп, туп, кызыл туп.

Сикер, сикер, кызыл туп.

Туп, туп, сары туп. Сикер, сикер, сары
туп (*бала тавышы*).

19 нче кисәк (16 нчы тема).

Уен.

1)Туп, туп, кызыл туп, Сикер,
сикер, кызыл туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,

Сикер, сикер кызыл туп. 2)Туп, туп, сары туп,

Сикер, сикер, сары туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун, Сикер,
сикер сары туп.

Тема: “Төсләр дөньясы”.

20 нче кисәк (17 нче тема).

Жыр.

1)Туп, туп, кызыл туп, Сикер,
сикер, кызыл туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,
Сикер, сикер кызыл туп. 2)Туп, туп, сары туп,
Сикер, сикер, сары туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,
Сикер, сикер сары туп. 3)Туп, туп, яшел туп,
Сикер, сикер, яшел туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун, Сикер,
сикер яшел туп.

Тема: “Яшелчә салаты”.

21 нче кисәк (19 нчы тема).

-Заяц хотел приготовить овощной салат. Давайте поможем выбрать овощи. Что нужно для салата? Нәрсә кирәк? (пауза-3 секунд). Кишер кирәк? (хатын-кыз тавышы) Акбай: Кирәк.

-Суган кирәк? (хатын-кыз тавышы) Акбай:
Кирәк.

-Помидор кирәк? (хатын-кыз тавышы) Акбай:
Кирәк.

-Кыяр кирәк? (хатын-кыз тавышы) Акбай:
Кирәк.

-Кәбестә кирәк? (хатын-кыз тавышы) Акбай:
Кирәк.

-Бәрәңге кирәк? (хатын-кыз тавышы)
Акбай: Кирәк.

21 нче (а) кисәк (19 нчы тема).

- **Слушай! Повтори!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла! Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*) - Кишер кирәк (*ир-ат тавышы, пауза -5 секунд*).

- Суган кирәк (*ир-ат тавышы, пауза -5 секунд*).

- Помидор кирәк (*ир-ат тавышы, пауза -5 секунд*).

- Кыяр кирәк (*ир-ат тавышы, пауза -5 секунд*).

- Кәбестә кирәк (*ир-ат тавышы, пауза -5 секунд*).

- Бәрәңге кирәк (*ир-ат тавышы*).

Тема: “Уйныйбыз да, жырлыйбыз да”.

22 нче кисәк (23 нче тема). Балалар

тавышы жырлый. 1. Миңа кыяр кирәк,

Сиңа кыяр кирәк.

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа нәрсә кирәк?

Музыка гына уйный, түбәндәге сүзләргә әйткәнче.

Битлексез бала: Кәбестә кирәк.

Кәбестә битлегә кигән бала белән битлексез бала куышалар, түгәрәктә балалар жырлап торалар:

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа кәбестә кирәк.

Музыка гына уйный.

2. Миңа кыяр кирәк, Сиңа

кыяр кирәк.

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа нәрсә кирәк?

Музыка гына уйный, түбәндәге сүзләргә әйткәнче.

Битлексез бала: Бәрәңге кирәк.

Кәбестә битлегә кигән бала белән битлексез бала куышалар, түгәрәктә балалар жырлап торалар:

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа бәрәңгә кирәк.

Музыка гына уйный.

3. Миңа кыяр кирәк, Сиңа

кыяр кирәк.

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа нәрсә кирәк?

Музыка гына уйный, түбәндәге сүзләргә әйткәнчә.

Битлексез бала: Суган кирәк.

Кәбестә битлегә кигән бала белән битлексез бала куышалар, түгәрәктә балалар жырлап торалар:

Әйе шул, әйе шул, Сиңа суган кирәк.

Музыка гына уйный.

22 нче (а) кисәк (23 нче тема) - шушы уенга сүзсез генә фонограмма.

23 нче кисәк (23 нче тема).

Жырлы-биюле уен “Кәрзиндә нәрсә бар?”

1. Әйдә, әйдә, әйт әле, Кәрзиндә нәрсә

бар? Кәрзиндә кызыл, сары, Яшел, матур

алма бар. 2. Әйдә, әйдә, әйт әле,

Кәрзиндә нәрсә бар?

Кәрзиндә кыяр, суган,

Кәбестә бар, кишер бар.

Тема: “Уңыш бәйрәме”.

24 нче кисәк (24 нче тема). Жыр.

Бабай, бабай әйт әле, *(балалар*
Кәрзиндә нәрсә бар? *сорый)*

Кәрзиндә кызыл, сары, *(бабай*
Яшел, матур алма бар. *жавабы)*

Бабай, бабай әйт әле, *(балалар*
Кәрзиндә нәрсә бар? *сорый)*

Кәрзиндә кыяр, суган, *бабай*
Кәбестә бар, кишер бар. *жавабы)*

Тема: “Ашамлыктар”.

25 нче кисәк (25 нче тема).

- **Слушай!** *(ир-ат тавышы)*
- **Тыңла!** *(хатын-кыз тавышы) - Ипи (ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд).*
- Чәй *(хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд).*
- Сөт *(ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд).*
- Аш *(хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд).* - Ботка *(ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд).*

26 нче кисәк (25 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** *(ир-ат тавышы)*
- **Тыңла!Кабатла!** *(хатын-кыз тавышы)*
- Ипи *(ир-ат тавышы, пауза -6 секунд, балалар кабатлый).*
- Чәй *(хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, балалар кабатлый).* - Сөт *(ир-ат тавышы, пауза -6 секунд, балалар кабатлый)* -
Аш *(хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, балалар кабатлый).*
- Ботка *(ир-ат тавышы, балалар кабатлый)*

27 нче кисәк (25 нче тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Күрсәт!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Ипи – тәмле ипи (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсәтә, балалар кабатлый*) - Чэй – тәмле чэй (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсәтә, балалар кабатлый*). - Сөт – тәмле сөт(*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсәтә, балалар кабатлый*)

- Аш – тәмле аш (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсәтә, балалар кабатлый*). - Ботка – тәмле ботка(*ир-ат тавышы, балалар таратма рәсемне күрсәтә, балалар кабатлый*).

28 нче кисәк (25 нче тема).

Жыр.

Без ашыйбыз тәмле аш,
Тәмле аш, тәмле аш. Без
ашыйбыз тәмле ботка,
Тәмле ботка, тәмле ботка.

Тема: “Кем нәрсә ярата?”.

29 нче кисәк (30 нче тема).

-Ребята, слушайте, сказку: “Кто что любит?”- “Кем, нәрсә ярата?” Персонажлар:
эт, песи, куян, аю.

Эт һәм песи, куян белән аюны очраталар.

Эт, песи: Син кем?

Аю: Мин аю.

Куян: Мин куян. Син кем?

Песи: Мин песи Мияу.

Эт: Мин эт Акбай.

Песи: Куян, син нәрсә яратасың?

Куян: Мин, кишер яратам.

Песи: Мә, куян, кишер аша.

Куян: Рәхмәт. Кишер тәмле. Мә, песи, кишер аша.

Песи: Юк-юк, мин сөт яратам, сөт тәмле.

Куян: Мә, сөт, эч.

Песи: Рәхмәт, сөт тәмле. Мә, аю, су эч.

Аю: Юк-юк, мин алма яратам, алма тәмле, баллы.

Песи: Монда алма күп, нинди алма кирәк?

Аю: Кызыл алма кирәк.

Песи сары алма бирә: Мә, кызыл алма.

Аю: Юк, бу сары алма, миңа ике кызыл алма кирәк.

Песи: Мә, ике кызыл алма, аша.

Аю: Рәхмәт.

Аю бер алманы ашый, икенче алманы эткә бирә: Мә, Акбай, алма аша.

Эт: Юк, мин аш, ботка яратам.

Аю: Мә, эт, ботка аша. **Эт:**

Рәхмәт, ботка тәмле.

**Тема: “Туган көн”. 30 нчы
кисәк (31 нче тема).**

- Скоро у Алии день рождение. Придут гости, нужна посуда: тарелка - тәлинкә, ложка – кашык (*хатын-кыз тавышы*). -
Слушай! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Тәлинкә(*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)
- Тәлинкә (*хатын-кыз тавышы, пауза - 3 секунд*)
- Кашык (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Кашык *(хатын-кыз тавышы)*

31 нче кисәк (31 нче тема).

- Слушай!Повтори! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла!Кабатла! *(хатын-кыз тавышы)*

- Тэлинкэ *(ир-ат тавышы, пауза - 6 секунд)*

- Кашык *(хатын-кыз тавышы)*

32 нче кисәк (31 нче тема).

- Слушай!Покажи!Повтори! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла!Күрсәт!Кабатла! *(хатын-кыз тавышы)*

- Тэлинкэ *(ир-ат тавышы, пауза - 10 секунд, уенчык тэлинкәне күрсәтэләр, балалар кабатлый).* - Кашык *(хатын-кыз тавышы, пауза - 10 секунд, уенчык кашыкны күрсәтэләр, балалар кабатлый).*

33 нче кисәк (31 нче тема).

Акбай: Мияу, кашык бир.

Мияу: Нинди кашык?

Акбай: Зур кашык. Кызыл кашык.

Мияу: Ничә кашык?

Акбай: Ике кашык.

Мияу: Мә, ике кашык. **Акбай:**

Рәхмәт.

Тема: “Чэй табыны эзерлибез”.

34 нче кисәк (34 нче тема).

-Для гостей мы поставили на стол ложку-кашык, тарелку-тэлинкэ. А сегодня поставим чашку-чынаяк *(пауза-3 секунд).*

Чынаяк *(хатын-кыз тавышы).*

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Чынаяк (*ир-ат тавышы, пауза - 5 секунд*)
- Чынаяк (*хатын-кыз тавышы*)

35 нче кисәк (34 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Чынаяк (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд, тәрбияче чынаяк рәсемен күрсәтә, балалар кабатлый*). - Чынаяк (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче чынаяк рәсемен күрсәтә, балалар кабатлый*).

36 нчы кисәк (34 нче тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Күрсәт!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Чынаяк (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, таратма рәсем яки уенчык чынаяк күрсәтә, балалар кабатлый*).
- Кашык (*хатын-кыз, пауза-10 секунд, таратма рәсем яки уенчык кашык күрсәтә, балалар кабатлый*). - Тәлинкә (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, таратма рәсем яки уенчык чынаяк күрсәтә, балалар кабатлый*).

Тема: “Төсле чынаяклар”.

37 нче кисәк (35 нче тема).

- **Посмотрите какая красивая, синяя чашка – зәңгәр чынаяк. Мә, зәңгәр чынаяк** (*хатын-кыз тавышы*). - **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Зәңгәр – зәңгәр чынаяк,

Зәңгәр – зәңгәр чынаяк.

Әйе шул, әйе шул, Матур,

чиста чынаяк. Әйе шул,
әйе шул,
Зәңгәр, зәңгәр чынаяк.

Тема: “Без киенәбез”.

38 нче кисәк (39 нчы тема).

Жыр.

Минем күлмәк матур, *(кыз тавышы)*

Синен күлмәк матур. *(малай тавышы)*

Әйе шул, әйе шул, *(икесе*

Минем күлмәк матур. *бергә)*

Минем чалбар матур, *(малай тавышы)*

Синен чалбар матур. *(кыз тавышы)*

Әйе шул, әйе шул, *икесе* Минем

чалбар матур. *бергә)*

Тема: “Киенергә ярдәм ит”.

39 нчы кисәк (40 нчы тема).

-Акбай и Мияу принесли куклам новые наряды: чалбар, күлмәк. Кукле девочке предложим одеть платье, мальчику – брюки. “Курчак күлмәк ки”. “Курчак чалбар ки”*(пауза- 3 секунд)*. Әйдәгез, курчакны киендерәбез. Кукла, надень платье.

Курчак, күлмәк ки *(пауза- 10 секунд)*. Курчак, чалбар ки *(пауза- 10 секунд, хатын-кыз тавышы)*. - Слушай! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла! *(хатын-кыз тавышы)*

- Курчак, чалбар ки *(ир-ат тавышы)*

- Курчак, чалбар ки *(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакка чалбар кидерә)*.

- Курчак, күлмәк ки *(хатын-кыз тавышы)*

- Курчак, күлмәк ки *(хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакка күлмәк кидерә)*.

Тема: “Алия йокларга жыена”.

40 нче кисәк (41нче тема).

-Куклам пора спать. Поможем снять платье и брюки. Курчак, күлмәк сал *(хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакка күлмәген салдыра).* **Курчак, чалбар сал** *(хатын-кыз тавышы).*

41 нче кисәк (41нче тема).

- Слушай! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла! *(хатын-кыз тавышы)*

- Курчак, чалбар сал *(ир-ат тавышы)*

- Курчак, чалбар сал *(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакның чалбарын салдыра).*

- Курчак, күлмәк сал *(хатын-кыз тавышы)*

- Курчак, күлмәк сал *(хатын-кыз тавышы, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакның күлмәген салдыра).*

42 нче кисәк (41 нче тема).

- Слушай!Повтори!Выполни! *(ир-ат тавышы)* **- Тыңла!Кабатла!Үтә!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Курчак, күлмәк сал *(ир-ат тавышы, пауза-15 секунд, балалар кабатлый, таратма кәгазь курчакның күлмәген салдыралар).* **- Курчак, чалбар сал** *(хатын-кыз тавышы, пауза-15 секунд, балалар кабатлый, таратма кәгазь курчакның чалбарын салдыралар).*

43 нче кисәк (41 нче тема).

Бишек жыры *(гадирәк сүзле булса, яхишы булыр иде)*

Тема: “Хәерле көн”

44 нче кисәк (43 нче тема).

- Слушай! *(ир-ат тавышы)*

-Тыңла! *(хатын-кыз тавышы)*

- Бу бит *(ир-ат тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче курчакның битен күрсәтә).*

- Бу бит *(хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче курчакның битен күрсәтә).*

- Бу кул *(ир-ат тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче курчакның кулын күрсәтә).* - Бу кул *(хатын-кыз тавышы, тәрбияче курчакның кулын күрсәтә).*

45 нче кисәк (43 нче тема).

- Слушай! Покажи! Повтори! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла! Күрсәт! Кабатла! *(хатын-кыз тавышы)*

- Бу бит *(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар үзләренең битен күрсәтәләр, кабатлыйлар).* - Бу кул*(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар үзләренең кулын күрсәтәләр, кабатлыйлар).*

46 нчы кисәк (43 нче тема).

- Слушай! Покажи! Повтори! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла! Күрсәт! Кабатла! *(хатын-кыз тавышы)*

- Мә су, бит ю *(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар биремне имитация белән күрсәтәләр, кабатлыйлар).* - Мә су, кул ю *(хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар биремне имитация белән күрсәтәләр, кабатлыйлар).*

47 нче кисәк (43 нче тема).

- Слушай! Покажи! Повтори! *(ир-ат тавышы)*

-Тыңла! Күрсәт! Кабатла! *(хатын-кыз тавышы)*

- Бит чиста *(ир-ат тавышы, пауза -10 секунд, балалар кабатлыйлар, хәрәкәт белән күрсәтәләр).* - Кул чиста *(хатын-кыз тавышы, пауза -10 секунд, балалар кабатлыйлар, хәрәкәт белән күрсәтәләр).*

48 нче кисәк (43, 44 нче тема).

-Слушай! Пой! *(ир-ат тавышы)*

-Тыңла! Жырла! *(хатын-кыз тавышы)*

Мә су,
Бит, кулны ю. Чиста
су, чиста су, Ю,
ю,ю.

Тема: Өстэл театры “Өч аю”.

49 нчы кисәк (46 нчы тема).

-Ребята, слушайте, сказку: “Три медведя”- “Өч аю” Персонажлар:

өч аю.

Күренеш: Урман. Урмандагы өйдә өч аю яши.

В избушке на краю леса жили три медведя. Большого медведя звали Михаил Иванович. Он говорил грубым голосом. Медведицу звали Настасья Петровна. А маленького медвежонка звали Мишутка. Он говорил тоненьким голоском. После ужина медведи собрались за круглым столом и дружно вели беседу.

Михаил Иванович садился за стол и грубым голосом говорил: **“Бу өстэл”**. Настасья Петровна не так громко: **“Бу өстэл”**. Маленький Мишутка говорил тоненьким голоском: **“Бу өстэл”**.

А потом Михаил Иванович поудобнее садился на стул и говорил: **“Бу урындык”**. Настасья Петровна говорила: **“Бу урындык”**. А маленький Мишутка увидел свой сломанный стульчик и спросил: **“Бу урындык?”**.

После обеда медведи шли в другую горницу. Там стояли три кровати.

Михаил Иванович грубым голосом говорил: **“Бу карават”**. Настасья Петровна говорила не так громко: **“Бу карават”**. А Мишутка-шалунишка показал на свою кровать и сказал: **“Бу диван”**. Михаил Иванович и Настасья Петровна его поправили: **“Бу карават”**. Перед сном медведи желали друг-другу: **“Спокойной ночи”** и сладко засыпали.

Тема: “Уенчыклар иленә сәяхәт”.

50 нче кисәк (49 нчы тема).

-Мияу и Акбай приглашают нас в магазин игрушек (хатын-кыз тавышы) Мияу:

Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Исәнме, Мияу. Әйбәт. Нәрсә кирәк?

Мияу: Туп кирәк.

Акбай: Нинди туп?

Мияу: Зур, яшел, матур туп.

Акбай: Ничә туп?

Мияу: Бер туп.

Акбай: Мә, бер туп.

Мияу: Рәхмәт. Сау бул, Акбай. **Акбай:**
Сау бул, Мияу.

51 нче кисәк (49 нчы тема).

-Дети, игрушки тоже хотят с нами поиграть в игру “Карусель”. Давайте поиграем (*хатын-кыз тавышы*). -

Слушай! Пой! (*ур-ат тавышы*)

- **Тыңла! Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Әллә-лә, әллә-лә, Карусельләр

әйләнә,

Матур курчак әйләнә. Зур-зур

аю әйләнә.

Тема: “Уенчыклар иленә сәяхәт”.

52 нче кисәк (50 нче тема).

- **Слушай! Пой!** (*ур-ат тавышы*)

- **Тыңла! Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*) Алиянең туган көненә Без пешердек ак
ипи.

Менә шундый ипи зур,

Менә шундый кечкенә,

Менә шундый тәмле,

Менә шундый баллы. Әйе
шул, әйе шул,
Әйе шул ипи тәмле.

**Тема: “Уйнарга яратам”. 53
нче кисәк (52 нче тема).**

**-Ребята, к нам пришел красивый зайчик. Я очень его люблю: “яратам”. Вы тоже обнимите зайчика и скажите:
“люблю” - “яратам”** *(хатын-кыз тавышы).*

54 нче кисәк (52 нче тема).

- Слушай! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла! *(хатын-кыз тавышы)*

- Яратам *(ир-ат тавышы, пауза-5 секунд, тәрбияче нинди дә булса уенчыкны кочаклап күрсәтә).* - **Яратам** *(хатын-кыз тавышы, пауза- 5 секунд, тәрбияче нинди дә булса уенчыкны кочаклап күрсәтә).*

55 нче кисәк (52 нче тема).

- Слушай!Повтори! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла!Кабатла! *(хатын-кыз тавышы)*

- Яратам *(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар әйтә, парлашып кочаклашалар).* - **Яратам** *(хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар әйтә, парлашып кочаклашалар).*

56 нчы кисәк (52 нче тема).

- Слушай!Покажи!Повтори! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла!Күрсәт!Кабатла! *(хатын-кыз тавышы)*

- Мин алма яратам *(ир-ат тавышы, пауза-6 секунд, алманы күрсәтә, балалар әйтә).*

- Мин кыяр яратам *(хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, кыярны күрсәтә, балалар әйтә).*

- Мин груша яратам (*хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, грушаны күрсәтә, балалар әйтә*). - Мин ипи яратам (*ип-ат тавышы, мандаринны күрсәтә, балалар әйтә*).

57 нче кисәк (52 нче тема).

- **Слушай! Пой!** (*ип-ат тавышы*)

- **Тыңла! Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*) Мин алма яратам, Яратам, яратам. Мин кыяр яратам, Яратам, яратам. Мин груша яратам, Яратам, яратам. Мин Коляны яратам, Яратам, яратам.

Мин Оляны яратам. Яратам,
яратам.

Тема: “Син нәрсә яратасың?”.

58 нче кисәк (53 нче тема).

Жыр “Яратам”.

Яратам, яратам. Курчак
яратам.

Яратам, яратам. Аю
яратам.

Яратам, яратам. Куян
яратам.

Яратам, яратам. Туп
яратам.

Яратам, яратам.

Песи яратам.

Яратам, яратам. Эт
яратам.

Тема: “Уйный-уйный үсөбөз”.

59 нчы кискәк (55 нче тема). Әллә-лә, әллә-лә, Карусельләр әйләнә. Матур кызлар әйләнә, Зур малайлар әйләнә.

Тема: “Нәрсә бар?”.

60 нчы кискәк (56 нчы тема).

- Әйт әле, әйт әле,

Кәрзиндә нәрсә бар? *(ур-ат тавышы)*

- Кәрзиндә алма бар, Тәмле, тәмле
алма бар.

Әйе шул, әйе шул,

Кызыл, кызыл алма бар *(хатын-кыз тавышы)*

- Әйт әле, әйт әле,

Кәрзиндә нәрсә бар? *(ур-ат тавышы)*

- Кәрзиндә кыяр бар, Тәмле, тәмле
кыяр бар.

Әйе шул, әйе шул,

Яшел, яшел кыяр бар *(хатын-кыз тавышы)*

- Әйт әле, әйт әле,

Кәрзиндә нәрсә бар? *(ур-ат тавышы)*

- Кәрзиндә кишер бар, Тәмле, тәмле
кишер бар.

Әйе шул, әйе шул,

Сары, сары кишер бар *(хатын-кыз тавышы)*

- Әйт әле, әйт әле, Кәрзиндә нәрсә бар? *(ур-ат тавышы)*

- Кәрзиндә кәбестә бар, Тәмле, тәмле кәбестә бар.

Әйе шул, әйе шул,

Зур, зур кәбестә бар (*хатын-кыз тавышы*) **Тема: “Сабантуйга әзерләнәбез”.**

61 нче кисәк (58 нче тема).

- Завтра праздник Сабантуй. Акбай и Мияу приглашают нас на праздник. Для праздника нужны подарки, призы.

Предложите им свои игрушки (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)) **Балалар:** *Исәнме, Мияу. Исәнме, Акбай.*

Акбай: Исәнмесез, балалар. **Мияу:**

Исәнмесез, балалар.

62 нчы кисәк (58 нче тема).

Жыр.

1.Карагыз, карагыз, Сабантуйга
барабыз.

Сабантуйга барабыз, Уйнап
бүләк алабыз. 2.Сабантуйга
барабыз, Сикерәбез,
чабабыз. Жырлап, биеп
алабыз, Уйнап бүләк
алабыз.

Тема: “ Күңелле Сабантуйга уеннары”.

63 нче кисәк (59 нчы тема). Балалар башкаруында “Сабантуй” жыры.

АУДИОЯЗМАЛАР.

(мәктәпкә әзерлек төркеме)

Тема: “Әйдәгез, танышабыз”.

1 нче кисэк (1 нче тема).

Ишек шакыган тавыш (озын пауза-20 секунд).

Тәрбияче: Син кем? Не отвечает. Интересно, кто же это? Дети, помогите мне. Наверное, хочет, чтобы спросили все вместе. Син кем?

Бергә: Син кем?

Тәрбияче: Молчат. Давайте, спросим погромче. Син кем?

Бергә: Син кем?

Мияу: Мин песи. Мин Мияу (озын пауза-10 секунд).

Тәрбияче: А-а, это наш друг Мияу, давайте, позовём его.

Бергә: Мияу, кил монда!

Ишек ачылган тавыш (кыска пауза-4 секунд).

Мияу керә: Исәнмесез (кыска пауза-4 секунд).

Балалар: Исәнме, Мияу. Хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт (кыска пауза-3 секунд).

Балалар: Мияу, утыр. **Мияу:**

Рәхмәт.

2 нче кисэк (1 нче тема).

- **Ребята, слушайте, как знакомятся Оля с Колей** (ир-ат тавышы)

- Исәнме (кыз тавышы, кыска пауза)

- Исәнме (малай тавышы, кыска пауза)

- Син кем? (кыз тавышы, кыска пауза)

- Мин Коля. Син кем? (малай тавышы, кыска пауза)

- Мин Оля (кыз тавышы).

Тема: “Хәерле көн”.

3 нче кисэк (2 нче тема).

Ишек шакыган тавыш (*кыска пауза -5 секунд*).

Бергә: *Син кем?*

Акбай: Мин эт, Акбай. *Һау-һау.*

Мияу: Мин песи, Мияу. Мияу-Мияу (*озын пауза-10 секунд*). **Бергә:**

Акбай, кил монда.

Мияу, кил монда.

Акбай, Мияу: Исәнмесез, балалар (*кыска пауза -5 секунд*).

Балалар: *Исәнмесез, Акбай, Мияу.*

4 нче кисәк (2 нче тема) (телефоннан сөйләшү) Акбай: Алло.

Мияу: Алло. Син кем? **Акбай:**

Мин Акбай.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Хәерле көн, Мияу. Хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт. Рәхмәт. Акбай, хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт. Рәхмәт. Сау бул, Мияу. **Мияу:**

Сау бул, Акбай.

5 нче кисәк (2 нче тема).

Жыр. “Хәерле көн”.

Хәерле көн, әти (*ир-ат тавышы*).

Хәерле көн, әни (*хатын-кыз тавышы*).

Хәерле көн, бабай (*ир-ат тавышы*). Хәерле

көн, әби (*хатын-кыз тавышы*).

Тема: “Син кем?”

6 нчы кисәк (4 нче тема).

- Акбай и Мияу тоже хотят играть с нами в сказку «Репка». Они должны хорошо запомнить ваши имена. Давайте, проверим. Акбай отвернётся, а вы по очереди будете подходить, и здороваться с ним. Акбай будет угадывать, кто это (*ир-ат тавышы*).

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Син кем? Оля? **Мияу:**

Юк, мин Мияу.

Тема: “Шалкан” әкиятен сәхнәләштерү.

7 нче кисәк (5 нче тема).

Акбай: Бу кем?

Мияу: Бу әти.

Акбай: Әйе, әти. Бу кем?

Мияу: Бу әни.

Акбай: Юк. Бу кем?

Мияу: Бу кыз.

Акбай: Юк. Бу кем?

Мияу: Бу бабай. **Акбай:**

Әйе, бу бабай.

8 нче кисәк (5 нче тема).

- Ребята, слушайте. Спросите: Это кто?-Бу кем? (*ир-ат тавышы*) - Исәнмесез (*әни тавышы, озын пауза-10 секунд*) - (*балалар сорый*) ... Бу кем?

- Бу әни (*әни тавышы, кыска пауза-3 секунд*). - Исәнмесез (*әти тавышы, озын пауза-6 секунд*) - (*балалар сорый*) ... Бу кем?

- Бу әти (*әти тавышы, кыска пауза-3 секунд*).

- Хэерле көн, мыр-р-р...*(песи тавышы, озын пауза-6 секунд)* -
(балалар сорый) ... Бу кем?
- Бу песни *(песи тавышы)*
- Хэллэр ничек? Р-р-р...*(эт тавышы, озын пауза-6 секунд)* -
(балалар сорый) ... Бу кем?
- Бу эт *(эт тавышы, кыска пауза-3 секунд)*
- Чи, чи чи. Исәнмесез *(тычкан тавышы, озын пауза-6 секунд)* -
(балалар сорый) ... Бу кем? - Бу тычкан *(тычкан тавышы)*.

Тема: “Бу нәрсә?”

9 нчы кисәк (7 нче тема).

- Ребята, мы с вами хорошо потрудились, вырастили большую репку. Молодцы. Теперь можно поиграть. Акбай и Мияу принесли нам игрушки. Давайте, спросим: Это что? – Бу нәрсә? *(ур-ат тавышы)*.

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Бу тычкан.

Акбай: Нинди тычкан? **Мияу:**

Кечкенә тычкан.

10 нчы кисәк (7 нче тема).

Акбай белән Мияу сатучы-сатып алучы рольләрендә.

Акбай: Исәнме, Мияу. **Мияу:**

Исәнме, Акбай.

Акбай: Нәрсә кирәк?

Мияу: Туп кирәк.

Акбай: Нинди туп?

Мияу: Зур, матур туп.

Акбай: Мә, зур, матур туп.

Мияу: Рэхмэт. Саубул Акбай. **Акбай:**
Саубул, Мияу.

Тема: “Кем нишли?”

11 нче кисэк (8 нче тема).

- Ребята, слушайте вопрос, найдите соответствующую картинку и ответьте (*ир-ат тавышы*).
- Эти нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза -20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: эти йоклый*).
- Әйе, эти йоклый (*хатын-кыз тавышы*).
- Эни нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: эни юа*).
- Әйе, эни юа (*хатын-кыз тавышы*).
- Кыз нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: кыз утыра*).
- Әйе, кыз утыра (*хатын-кыз тавышы*).
- Малай нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: малай йоклый*).
- Әйе, малай йоклый (*хатын-кыз тавышы*).
- Әби нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: әби юа*).
- Әйе, әби юа (*хатын-кыз тавышы*).
- Бабай нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: бабай утыра*).
- Әйе, бабай утыра (*хатын-кыз тавышы*).

Тема: “Дусларны сыйлыйбыз”.

12 нче кисэк (10 нчы тема). Жыр. “Нишли?” Нишли? Нишли?

Йоклай, йоклай.

Нишли? Нишли?

Утыра, утыра.

Нишли? Нишли? Ашый,
ашый.

Нишли? Нишли?

Эчә, эчә.

Тема: “Нишлисең?”

13 нче кисәк (11 нче тема).

Ребята, Акбай и Мияу угощаются. Мияу спрашивает: Акбай, что делаешь? – Нишлисең? (*ир-ат тавышы*) Мияу:

Акбай, нишлисең?

Акбай: Кушаю. Ашыйм, ашыйм. Мияу, нишлисең?

Мияу: Пью. Эчәм, эчәм (*озын пауза*) **Тәрбияче:**

Спросите, что делает Акбай?

Бергә: Акбай, нишлисең?

Акбай: Ашыйм (*озын пауза*).

Тәрбияче: *Спросите, что делает Мияу?*

Бергә: Мияу, нишлисең? **Мияу:**

Эчәм.

Тема: “Нишлисең?” (*телефоннан сөйләшү*) 14

нче кисәк (11 нче тема).

- Исәнме, хәерле көн, Оля (*малай тавышы*).

- Исәнме, хәерле көн. Син кем? (*кыз тавышы*).

- Мин Коля (*малай тавышы*).

- Хәлләр ничек, Коля? (*кыз тавышы*).

- Әйбәт. Хәлләр ничек, Оля? (*малай тавышы*).

- Әйбәт (*кыз тавышы*).

- Оля, нишлисең? (*малай тавышы*).

- Алма ашыйм. Коля, нишлисең? (*кыз тавышы*).

- Чәй эчәм (*малай тавышы*).

- Сау бул, Коля (*кыз тавышы*). - Сау бул, Оля (*малай тавышы*).

Тема: “Өйдөгөз, уйныйбыз”.

15 нче кисэк (13 нче тема).

- Исәнме, Оля (*малай тавышы*).
- Исәнме, Коля (*кыз тавышы*). - Хәерле көн (*малай тавышы*).
- Хәерле көн (*кыз тавышы*).
- Хәлләр ничек? (*малай тавышы*).
- Әйбәт. Коля, хәлләр ничек? (*кыз тавышы*).
- Әйбәт (*малай тавышы*).
- Коля, нишлисең? (*кыз тавышы*).
- Ботка ашыйм. Син нишлисең? (*малай тавышы*).
- Мин уйныйм (*кыз тавышы*).
- Сау бул, Оля (*малай тавышы*). - Сау бул, Коля (*кыз тавышы*).

Тема: “Кунак килде”.

16 нчы кисэк (14 нче тема).

Ишек шакыган тавыш (озын пауза-10 секунд).

Бергә: Кем анда?

Әби: Мин әби (*кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Әби, кил монда.

Ишек ачылган тавыш (кыска пауза-3 секунд).

Әби: Исәнмесез, балалар (*озын пауза-10 секунд*).

Бергә: Исәнме, әби. Әби, хәлләр ничек?

Әби: Әйбәт, рәхмәт(*кыска пауза-4 секунд*).

- **Предложите бабушке сесть на стул** (*хатын-кыз тавышы, кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Әби, утыр.

- **Әби нишлисең?** (*хатын-кыз тавышы*). **Әби:** Сижу - утырам. Утырам.

17 нче кисәк (14 нче тема).

- Бабушка ты сидишь на стуле, как скажешь, что сидишь *(хатын-кыз тавышы)*.

Әби: Утырам.

- Мияу, ты сидишь на стуле, как скажешь, что сидишь *(хатын-кыз тавышы)*.

Мияу: Утырам.

- Акбай, ты сидишь на стуле, как скажешь, что сидишь *(хатын-кыз тавышы)*. **Акбай:** Утырам.

18 нче кисәк (14 нче тема).

Мияу: Әби, кил монда, утыр.

Әби: Рәхмәт.

Мияу: Әби, нишлисең?

Әби: Утырам.

Мияу: Әби, мә чәй, эч. **Әби:**

Рәхмәт, чәй тәмле.

Тема: “Кафега барабыз”.

19 нчы кисәк (16 нчы тема).

- Акбай и Мияу встретились по пути в кафе. Слушайте, как они разговаривали друг с другом *(хатын-кыз тавышы)*.

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт. Хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт.

Акбай: Мияу, куда идешь? Кая барасың?

Мияу: Иду в кафе. Кафега барам. Акбай, кая барасың?

Акбай: Кафега барам.

Тема: “Без кафед” (телефоннан сөйлөшү) 20

нче киск (17 нче тема).

- Слушайте, как Коля угощается в кафе. Из кафе звонит Оле. *(ир-ат тавышы).*
- Исәнме, Оля *(малай тавышы).*
- Исәнме, Коля *(кыз тавышы).*
- Хәлләр ничек? *(малай тавышы).*
- Әйбәт. Коля, син нишлисең? *(кыз тавышы).*
- Мин бәрәңге ашыйм *(малай тавышы).*
- Бәрәңге тәмлемә? *(кыз тавышы).*
- Әйе, бәрәңге тәмле. Оля, син нишлисең? *(малай тавышы).*
- Мин уйныйм *(кыз тавышы).*
- Сау бул, Оля *(малай тавышы).* - Сау бул, Коля *(кыз тавышы).*

Тема: “Күңелле уеннар”.

21 нче киск (20 нче тема).

- У меня тоже есть рисунки, давайте их посмотрим (клоун, *ир-ат тавышы).*
- Зайчик прыгает. Куян сикерә. Сикерә *(озын пауза-20 секунд).*
- Зайчик бежит. Куян йөгерә. Йөгерә.

22 нче киск (20 нче тема).

- Слушай. Найди соответствующий рисунок *(ир-ат тавышы)*
- Бу төлке. Төлке зур, матур. Төлке утыра *(озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә).*
- Бу керпе. Керпе кечкенә, матур. Керпе уйный *(озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә).*
- Бу аю. Аю зур, матур. Аю йоклый *(озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә).*
- Бу пәси. Пәси кечкенә, матур. Пәси сөт эчә *(озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә).*
- Бу эт. Эт зур, матур. Эт ашый *(озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә).*
- Бу кыз. Кыз кечкенә, матур. Кыз кул юа *(озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә).*

-Бу куян. Куян кечкенә, матур. Куян сикерә (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

-Бу төлке. Төлке зур, матур. Төлке йөгәрә (*балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

23 нче кисәк (20 нче тема).

Жырлы-биюле уен “Әйдәгез, биибез”.

1) Бар монда зур төлке.

Зур төлке, матур төлке.

Төлке, төлке кил әле,

Биеп-биеп кит әле (2 тапкыр).

2)Бар монда зур аю, Зур аю,

матур аю.

Аю, аю кил әле,

Биеп-биеп кит әле (2 тапкыр). 3)Бар

кечкенә куян,

Кечкенә, матур куян.

Куян, куян кил әле,

Биеп-биеп кит әле (2 тапкыр).

4)Бар кечкенә керпе, Кечкенә,

матур керпе.

Керпе, керпе кил әле,

Биеп-биеп кит әле (2 тапкыр).

Тема: “Спорт бәйрәменә эзерләнәбез”.

24 нче кисәк (22 нче тема).

- **Акбай и Мияу** готовятся на спортивный праздник. **Мияу, кая барасың?** (*ир-ат тавышы*) **Мияу:** Спорт бәйрәменә барам.

- **Акбай, кая барасың?** (*ир-ат тавышы*).

Акбай: Спорт бэйрэменэ барам.

Мияу: Акбай, сикер! Акбай, син нишлисең?

Акбай: Мин сикерэм. Мияу, беги! Мияу, йөгер! Мияу, йөгер! Мияу, син нишлисең? **Мияу:**
Я бегу. Мин йөгерэм. Йөгерэм.

Тема: “Бэйрэмгэ барабыз”.

25 нче кисэк (23 нче тема).

- **Акбай и Мияу собрались в Казань. Покупают в кассе билет** *(хатын-кыз тавышы)* **Мияу:** Акбай, билет бир эле.

Акбай: Кая барасың?

Мияу: Казанга барам.

Акбай: Мә, билет.

Мияу: Рәхмәт.

- **Мы с вами тоже поедem в город Казань. Спросите, у кассира билет** *(хатын-кыз тавышы)*

26 нчы кисэк (23 нче тема).

- **Мы проезжаем заповедную зону. Тут обитают дикие животные, которые охраняются** *(кыска пауза, ир-ат тавышы)*

- **Ребята, скажите, кого вы видите? Что они делают?** *(ир-ат тавышы)*

27 нче кисэк (23 нче тема).

- **Остановка для отдыха. Здесь можно поесть и попить** *(кыска пауза, ир-ат тавышы)*

Акбай: Мин өчпочмак ашыйм. Син нишлисең? **Мияу:**

Мин чэк-чэк ашыйм.

28 нче кисэк (23 нче тема).

Жыр.

Мин барам, барам, барам, Казанга
барам, барам.
Әйе шул, әйе шул, Казанга
барам, барам.

Тема: “Казанда спорт бәйрәме”.

29 нчы кисәк (25 нче тема).

- **Исәнме, мин корреспондент. Син кем?** *(хатын-кыз тавышы).*

Акбай: Исәнмесез. Мин Акбай.

- **Сиңа ничә яшь?** *(хатын-кыз тавышы).*

Акбай: 6 яшь.

- **Син нишлисең?** *(хатын-кыз тавышы).*

Акбай: Мин сикерәм.

- **Рәхмәт** *(хатын-кыз тавышы).*

- **Исәнме, мин корреспондент. Син кем?** *(хатын-кыз тавышы).*

Мияу: Исәнмесез. Мин Мияу.

- **Сиңа ничә яшь?** *(хатын-кыз тавышы).* **Мияу:** 6 яшь.

- **Син нишлисең?** *(хатын-кыз тавышы).*

Мияу: Мин йөгерәм. - **Рәхмәт**

(хатын-кыз тавышы).

30 нчы кисәк (25 нче тема).

(Физминутка үткәрер өчен дәртле музыкага җырланса, яхшы булыр иде)

Әй, нәниләр, нәниләр Ардык без, дип әйтмиләр. Аякларын күтәрәп,

Матур итеп атлыйлар.

Хәзер барабыз алга

Егылмыйча, син атла.

1,2,3,4,5.

Хэзер барабыз артка

Егылмыйча, син атла. 6,7,8,9,10.

Егылмыйча, син атла.

1,2,3,4,5.

Хэзер барабыз артка

Егылмыйча, син атла. 6,7,8,9,10.

Тема: “Безнең дуслар”.

31 нче кисәк (28 нче тема).

- Ребята, к нам из цирка пришли домашние птицы. Давайте, с ними познакомимся (*хатын-кыз тавышы, кыска пауза*).

Этәч тавышы: Кикрикүк. Этәч. Этәч. Этәч (*озын пауза-бсекунд*).

Бергә: Этәч. Этәч. Этәч.

Тавык тавышы: Ко-ко-ко. Тавык. Тавык. Тавык (*озын пауза -6 секунд*). **Бергә:**

Тавык. Тавык. Тавык.

32 нче кисәк (28 нче тема).

Жыр.

1)Бар монда зур этәч, Зур

этәч, матур этәч.

Этәч, этәч кил әле,

Биеп, биеп кит әле (2 тапкыр).

2)Бар кечкенә тавык, Кечкенә,

матур тавык.

Тавык, тавык кил әле,

Биеп, биеп кит әле (2 тапкыр).

Тема: “Үрдәк дусларын тапты”.

33 нче кисәк (29 нчы тема).

Ишек шакыган тавыш (*кыска пауза-6 секунд*).

Бергә: *Кем анда?*

Үрдәк: Бак-бак, мин (*кыска пауза-6 секунд*).

Бергә: *Кил монда.*

Ишек ачылган тавыш (*кыска пауза-3 секунд*).

Үрдәк: Исәнмесез (*кыска пауза-6 секунд*).

Бергә: *Исәнмесез. Син кем?* **Үрдәк:**

Мин үрдәк. Мин үрдәк. Үрдәк.

34 нче кисәк (29 нчы тема).

Үрдәк: Бак-бак. Хозяин цирка ищет своих зверей, птиц. Отправил меня за ними.

- Утка долго шла проголодалась, давайте, угостим. **Үрдәк, кил монда, утыр. Мә, ботка аша** (*хатын-кыз тавышы*).

Үрдәк: Бак-бак. Рәхмәт, ботка тәмле. - **Давайте, позовем зверей, птиц и угостим их тоже** (*хатын-кыз тавышы*).

Тема: “Акбай чана шуа”.

35 нче кисәк (31 нче тема).

-**Слушайте, как будет санки по-татарски** (*ир-ат тавышы, кыска пауза-3 секунд*).

-**Бу чана** (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче куянный чанасын күрсәтә*)

-**Бу чана** (*кыска пауза-3 секунд*). **Повторите** (*кыска пауза-3 секунд*). **Бу чана** (*ир-ат тавышы, пауза- 6 секунд, балалар кабатлый*)

-**Бу чана** (*ир-ат тавышы, пауза- 6 секунд, балалар кабатлый*)

-**Слушайте** (*кыска пауза-3 секунд*). **Заяц катается на санках** (*ир-ат тавышы, кыска пауза-3 секунд*)

-**Куян чана шуа** (*кыска пауза-3 секунд*). **Куян чана шуа** (*ир-ат тавышы*).

36 нчы кисәк (31 нче тема).

-Куян нишли? *(ир-ат тавышы)*.

-Чана шуа *(хатын-кыз тавышы)*. -Төлке
нишли? *(ир-ат тавышы)*.

-Чана шуа *(хатын-кыз тавышы)*. -Бүре
нишли? *(ир-ат тавышы)*.

-Чана шуа *(хатын-кыз тавышы)*.

-Аю нишли? *(ир-ат тавышы)*.

-Чана шуа *(хатын-кыз тавышы)*.

Тема: “Чана шуам”.

37 нче кисәк (32 нче тема).

Акбай белән Мияу җырлыйлар.

Мин Акбай, мин Акбай,

Зур Акбай, матур Акбай *(Акбай тавышы)*.

Мин Мияу, мин Мияу,

Зур Мияу, матур Мияу *(Мияу тавышы)*.

38 нче кисәк (32 нче тема).

Мияу: Акбай, бу нәрсә?

Акбай: Бу чана.

Мияу: Чана нинди?.

Акбай: Чана зур, кызыл.

Чана шуган тавыш ишетелә *(кыска пауза-3 секунд)*.

Мияу: Акбай, нишлисең?

Акбай: Мин чана шуам. Мияу, кил монда. Утыр. **Мияу:**

Мин чана шуам.

Тема: “Әйдә, бие”.

39 нчы кисәк (34 нче тема).

“Зиләйлүк” татар халык көе ишетелә (*сүзләргә айткәндә көй акрын гына ишетелә*)

- Ребята, слушайте, какая красивая, весёлая плясовая мелодия «Зиләйлүк». Так и хочется поплясать. Давайте вместе попросим: Акбай, танцуй. Акбай, бие. Мияу, танцуй. Мияу, бие (*хатын-кыз тавышы*).

40 нчы кисәк (34 нче тема). “Зиләйлүк” татар халык көе.

Тема: “Без биибез”.

41 нче кисәк (35 нче тема). Татар халык бию көе.

Тема: “Мияуның бүлмәсен бизибез”.

42 нче кисәк (37 нче тема).

Акбай: Скоро у Мияу день рождение. Я не приготовил ей подарок. А знаете почему? Зашёл в магазин, где продавались огромные воздушные шары. Но забыл, как назвать цвета по-татарски и стал показывать пальцами. Продавцы не захотели со мной разговаривать, с таким невежливым. Чтобы такого не повторилось, помогите мне вспомнить цвета по-татарски.

43 нче кисәк (37 нче тема)

Акбай (жырлап айтә): Если нравится тебе, то делай так. Әгәр сиңа ошый икән, син бие (*озын пауза-10секунд, Акбай биш, балалар кушыла*).

Акбай: Мин биим (*кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Мин биим.

Акбай (жырлап айтә): Әгәр сиңа ошый икән, син сикер (*пауза-4 секунд*).

Акбай: Мин сикерәм (*кыска пауза-4 секунд*) **Бергә:** Мин сикерәм.

Акбай (жырлап айтә): Әгәр сиңа ошый икән, син йөгер (*пауза-4 секунд*).

Акбай: Мин йөгерәм (*кыска пауза-4 секунд*) **Бергә:** Мин йөгерәм.

Акбай (жырлап айтә): Әгәр сиңа ошый икән, син уйна (пауза-4 секунд).

Акбай: Мин уйныйм (кыска пауза-4 секунд) **Бергә:** Мин уйныйм.

Акбай (жырлап айтә): Әгәр сиңа ошый икән, син утыр (пауза-4 секунд).

Акбай: Мин утырам (кыска пауза-4 секунд) **Бергә:** Мин утырам.

44 нче кисәк (37 нче тема).

Акбай: Я думаю, что день рождение Мияу будет интересным, если мы для неё выучим песню.

Жыр “Туган көн”.

Мияуның туган көненә Без
пешердек ак ипи.

Менә шундый ипи зур,

Менә шундый кечкенә.

Менә шундый тәмле, Менә
шундый баллы.

Әйе шул, әйе шул,

Әйе шул, ипи тәмле.

Тема: “Туган көнгә бүләк әзерлибез”.

45 нче кисәк (38 нче тема).

Акбай: На день рождение Мияу я приготовил в подарок песню.

Бергә: Акбай, жырла.

Акбай: Я люблю петь! Я пою – мин жырлыйм. Мин жырлыйм, жырлыйм (жырлый: лә-лә-лә).

Бергә: Акбай, син нишлисең?

Акбай: Мин жырлыйм. А вы любите петь?

46 нчы кисәк (38 нче тема).

Жыр.

1) Мин жырлыйм, жырлыйм, жырлыйм, Мин
матур жырлыйм, жырлыйм.

Мин жырлыйм, жырлыйм, жырлыйм,
Мин матур жырлыйм, жырлыйм.

Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә, Мин
матур жырлыйм, жырлыйм.

2) Мин биим, биим, биим. Мин
матур биим, биим.

Мин биим, биим, биим, Мин
матур биим, биим. Лә-лә-лә-
лә, лә-лә-лә-лә, Мин матур
биим, биим.

**Тема: “Мияуның туган көне”. 47
нче кисәк (40 нчы тема).**

Жыр “Туган көн”.

Мияуның туган көненә Без
пешердек ак ипи.

Менә шундый ипи зур,

Менә шундый кечкенә.

Менә шундый тәмле,

Менә шундый баллы.

Әйе шул, әйе шул, Әйе

шул, ипи тәмле.

Мияу: Зур рәхмәт.

Акбай: Ребята, видите, Мияу не просто говорит спасибо, а “большое спасибо” – “зур рэхмэт”.

Мияу: Зур рэхмэт.

Акбай: Попросите Мияу, чтобы она станцевала (*кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Мияу, әйдә, бие (*пауза-6 секунд*).

Мияу татар бию көенә бии (*кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Мияу матур биш. **Мияу:**

Зур рэхмэт.

Тема: “Туган көн табынында”.

48 нче кисәк (41 нче тема).

- **День рождения продолжается** (*хатын-кыз тавышы*).

Мияу: Я вам тоже приготовила сюрприз. Отгадайте мои загадки.

1) Мин зур, матур, әйбәт. Мин йөгәрәм, сикерәм, утырам, жырлыйм: “Тяф-тяф”. Бел (*ур-ат тавышы, озын пауза*).

- Төлке (*хатын-кыз тавышы*).

2) Мин кара. Мин кечкенә, матур, әйбәт. Мин йөгәрәм, сикерәм, биим, ашыйм, жырлыйм: “Чи-чи-чи”. Бел (*ур-ат тавышы, озын пауза*).

- Тычкан. (*хатын-кыз тавышы*).

3) Мин кызыл. Мин зур, матур, әйбәт. Мин ипи ашыйм, су эчәм, биим, жырлыйм: “Кикрикүк”. Бел. (*ур-ат тавышы, озын пауза*).

- Этәч (*хатын-кыз тавышы*).

4) Мин ак. Мин кечкенә, матур, әйбәт. Мин ипи ашыйм, йөгәрәм, жырлыйм: “Ко-ко-ко”. Бел. (*ур-ат тавышы, озын пауза*).

- Тавык (*хатын-кыз тавышы*).

49 нчы кисәк (41 нче тема).

Мияу: Әйдәгез, балалар, утырыгыз. Вы сидите за волшебным праздничным столом, будьте вежливы, угощайте друг-друга.

Мияу: Нәрсә кирәк?

Акбай: Алма кирәк.

Мияу: Нинди алма?

Акбай: Яшел, зур, тәмле алма.

Мияу: Мә, яшел, зур, тәмле алма.

Акбай: Зур рәхмәт.

Мияу: Акбай, син нишлисең?

Акбай: Мин алма ашыйм.

Мияу: Алма тәмлеме?

Акбай: Әйе, алма тәмле. Мин алма яратам.

Тема: “Күңелле сәяхәт”.

50 нче кисәк (43 нче тема).

- Малай китап укый (*пауза-3 секунд*). Малай китап укый (*ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемен күрсәтә, пауза -4 секунд*).
- Кыз китап укый (*пауза-3 секунд*). Кыз китап укый (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче рәсемен күрсәтә, пауза -4 секунд*).
- Куян китап укый (*пауза-3 секунд*). Куян китап укый (*ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемен күрсәтә, пауза -4 секунд*). - Төлке китап укый (*пауза-3 секунд*). Төлке китап укый (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче рәсемен күрсәтә*).

Тема: “Күңелле сәяхәт”.

51 нче кисәк (44 нче тема).

Мияу: Перед нами лес. Ребята, смотрите, лесной компьютер, а в компьютере электронное письмо. Это письмо от волшебника. В нем написано, что волшебник рисует –рәсем ясый. Послушайте и повторите за ним. Если мы выполним задание лесного волшебника сможем идти дальше.

- Рәсем ясыйм. Алма ясыйм (*кыска пауза- 3секунд*). Алма ясыйм (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне күрсәтеп кабатлый*) – Рәсем ясыйм. Алма ясыйм.
- Рәсем ясыйм. Туп ясыйм (*кыска пауза- 3секунд*). Туп ясыйм (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне күрсәтеп кабатлый*) – Рәсем ясыйм. Туп ясыйм.
- Рәсем ясыйм. Шар ясыйм (*кыска пауза- 3секунд*). Шар ясыйм (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне күрсәтеп кабатлый*) – Рәсем ясыйм. Шар ясыйм.

- Рәсем ясыйм. Китап ясыйм (*кыска пауза- 3секунд*). Китап ясыйм (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне күрсәтеп кабатлый*) – *Рәсем ясыйм. Китап ясыйм.*

52 нче кисәк (44 нче тема).

Мияу: Ребята, я тоже люблю рисовать. Я рисую яблоко – мин алма ясыйм.

- Мин рәсем ясыйм. Мин алма ясыйм (*ир-ат тавышы, озын пауза-10 секунд, балалар рәсемне (һавада) “ясыйлар”, жөмләне кабатлыйлар*) – *Мин рәсем ясыйм. Мин алма ясыйм.*

- Мин рәсем ясыйм. Мин туп ясыйм (*ир-ат тавышы, озын пауза-10 секунд, балалар рәсемне (һавада) “ясыйлар”, жөмләне кабатлыйлар*) – *Мин рәсем ясыйм. Мин туп ясыйм.*

- Мин рәсем ясыйм. Мин шар ясыйм (*ир-ат тавышы, озын пауза-10 секунд, балалар рәсемне (һавада) “ясыйлар”, жөмләне кабатлыйлар*) – *Мин рәсем ясыйм. Мин шар ясыйм.*

- Мин рәсем ясыйм (*ир-ат тавышы*) – *Мин рәсем ясыйм.*

53 нче кисәк (44 нче тема) (телефоннан сөйләшү).

Мияу(шалтырата): (пауза) *Хәерле көн.*

Тылсымчы: Исәнмесез.

Мияу: ... (пауза) *Хәлләр ничек?*

Тылсымчы: Әйбәт. Син нишлисең?

Мияу: (пауза) *Мин рәсем ясыйм.*

Тылсымчы: Нинди рәсем?

Мияу: ... (пауза) *Алма, туп, шар, китап.*

Тылсымчы: Әйбәт, килегез мәктәпкә. Приходите в школу.

Мияу: ... (пауза) *Мәктәпкә?* **Тылсымчы:**

Әйе, мәктәпкә.

Мияу: ... (пауза) *Рәхмәт. Сау булыгыз.* **Тылсымчы:**

Сау булыгыз.

54 нче кисәк (46 нчы тема).

Мияу: Ребята, лесной волшебник приглашает нас в волшебную страну, где говорят только на татарском языке. Возьмите телефон, расскажите друг-другу, что вы поете, танцуете, рисуете, читаете.

55 нче кисәк (46 нчы тема). Мияу: Молодцы ребята. Мы теперь точно попадем в волшебную страну “Школа”- “Мәктәп”.

56 нчы кисәк (46 нчы тема).

Акбай: Ребята, мы можем продолжить путь, ведь лесной волшебник пригласил нас в страну, которая называется “Школа” – “Мәктәп”. Путешествие продолжается. Но что это? На нашем пути высокая гора, чтобы пройти гору нужно прочитать пиктограммы. Если мы поймем, что написано, гора даст нам продолжить дорогу.

Мияу (пиктограмма күрсәтә): Кем укый?

Акбай: Мин укыйм.

Акбай укый: Малай рәсем ясый. **Мияу (пиктограмма күрсәтә):** Кем укый?

57 нче кисәк (46 нчы тема).

Мияу: Трудное было задание, но мы справились. Дорога свободна. Нас ждут удивительные приключения в следующий раз.

58 нче кисәк (47 нче тема).

Жыр.

1)Мин барам, барам, барам, Мәктәпкә
барам, барам.

Китап, карандаш алам,
Мәктәпкә барам, барам.

2)Мин барам, барам, барам,
Мәктәпкә барам, барам. Китап
укыйм, рәсем ясыйм,

4-ле, 5-лелэр алам.

59 нчы кисэк (47 нче тема).

Мияу: Ребята, вот мы с вами дошли в волшебную страну “Школа” – “Мәктәп”. В школу зайдет тот, кто скажет, что нарисовано на пригласительных билетах.

60 нчы кисэк (47 нче тема).

Акбай: Исәнмесез, балалар (*кыска пауза-4 секунд*) **Бергә:**

Исәнме, Акбай.

Акбай: Хәлләр ничек? (*кыска пауза-4 секунд*) **Бергә:**

Әйбәт.

Акбай: Вы очень быстро прошли препятствия. Я вас поздравляю, возьмите подарки.

Тема: “Мәктәптә”.

61 нче кисэк (49 нчы тема).

Мияу: Нәрсә кирәк?

Акбай: Аш кирәк.

Мияу: Мә аш, аша.

Акбай: Рәхмәт.

Мияу: Акбай, нишлисең?

Акбай: Мин аш ашыйм.

Мияу: Аш нинди?

Акбай: Аш тәмле. Бик тәмле. Мин аш яратам.

Тема: “Уку бүлмәсе”.

62 нче кисэк (50 нче тема).

Акбай: Ребята, продолжим путешествие по волшебной стране “Мәктәп”.

63 нче кисэк (50 нче тема).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Белмим.

Акбай: Бу дәфтәр. Дәфтәр.

Мияу: Дәфтәр. Дәфтәр.

Акбай: Нинди дәфтәр?

Мияу: Чиста, матур, зур дәфтәр.

Акбай: Ничә дәфтәр? **Мияу:**

Бер дәфтәр.

Тема: “Өстәл театры “Теремкәй” әкиятә”.

64 нче кисэк (52 нче тема)

- Сегодня я вам расскажу сказку “Теремок”.

Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә (*хатын-кыз тавышы*) **Ишек**
шакыган тавыш.

- Теремкәйдә кем яши? Юк, яшәми.

Теремкәйгә тычкан килә (*хатын-кыз тавышы*)

Тычкан (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши? (*кыска пауза*).

Тычкан: Юк, яшәми. Мин яшим.

-Терем-терем, теремкәй, Зур
түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши

Теремкәйгә куян килә (*хатын-кыз тавышы*) **Куян (ишек**
шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан. Син кем?

Куян: Мин куян. Матур куян.

Тычкан: Эйдэ, кил монда.

Куян (керэ): Мин сикерэм. Эйдэгез, сикерэбез (*озын пауза, балалар сикерэлэр*).

- Терем-терем, теремкэй, Зур түгел, кечкенэ.

Теремкэйдэ тычкан яши.

Теремкэйдэ куян яши.

Теремкэйгэ бүре килэ (*хатын-кыз тавышы*) **Бүре (ишек шакый):** Тук-тук-тук! Теремкэйдэ кем яши?

Тычкан: Мин тычкан.

Куян: Мин куян.

Тычкан, куян: Син кем?

Бүре: Мин бүре. Мин зур, кара бүре.

Тычкан, куян: Эйдэ, кил монда.

Бүре (керэ): Мин йөгерэм. Эйдэгез, йөгерэбез (*озын пауза, балалар йөгерэлэр*).

- Терем-терем, теремкэй, Зур түгел, кечкенэ.

Теремкэйдэ тычкан яши.

Теремкэйдэ куян яши. Теремкэйдэ

бүре яши.

Теремкэйгэ төлке килэ (*хатын-кыз тавышы*) **Төлке (ишек шакый):** Тук-тук-тук! Теремкэйдэ кем яши?

Тычкан: Мин тычкан.

Куян: Мин куян.

Бүре: Мин бүре.

Тычкан, куян, бүре: Син кем?

Төлке: Мин төлке. Мин зур, матур төлке.

Тычкан, куян, бүре: Эйдэ, кил монда.

Төлке (керэ): Мин биим. Эйдэгез, биибез (*озын пауза, балалар биилэр*).

- Терем-терем, теремкэй, Зур

түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши.

Теремкәйдә куян яши.

Теремкәйдә бүре яши.

Теремкәйгә төлкә яши (*хатын-кыз тавышы*).

Теремкәйгә җырлый-җырлай аю килә.

Аю (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан.

Куян: Мин куян.

Бүре: Мин бүре.

Төлкә: Мин төлкә.

Тычкан, куян, бүре, төлкә: Син кем?

Аю: Мин аю. Мин зур, матур аю.

Тычкан, куян, бүре, төлкә: Әйдә, кил монда.

Аю (керә): Мин җырлайм. Әйдәгез, җырлайбыз (*озын пауза, балалар кушылып җырлай*).

Музыка. Балалар белән бергә җырлайлар.

Мин җырлайм, җырлайм, җырлайм, Мин
матур җырлайм, җырлайм.

Мин җырлайм, җырлайм, җырлайм,

Мин матур җырлайм, җырлайм.

Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә,

Мин матур җырлайм, җырлайм.

- Терем-терем, теремкэй,

Зур түгел, кечкенә,

Теремкәйдә тычкан яши, пи-пи-пи.

Теремкәйдә куян яши. Мин куян.

Теремкәйдә бүре яши. Мин бүре.

Теремкәйдә төлке яши. Мин төлке.

Теремкәйдә аю яши. Мин аю.

Алар бик дус (*хатын-кыз тавышы*).

Күңелле музыка. Биеләр.

Тема: Өстәл театры “Кем нәрсә ярата?”

65 нче кисәк (55 нче тема).

- Я вам расскажу сказку «Кто что любит» -«Кем нәрсә ярата?» (*хатын-кыз тавышы*).

Кошлар сайраган тавышлар ишетелә. Өтәч канат кагып кычкыра.

Өтәч: Кикри-күк, кикри-күк (*кыска пауза*) Ко-ко-ко.

Песи киерелеп: Мияу-мияу-мияу.

Песи: Хәерле көн, өтәч.

Өтәч: Хәерле көн, песи.

Песи: Хәлләр ничек, өтәч?

Өтәч: Әйбәт. Рәхмәт. Ә синез хәлләрең ничек?

Эт йөгереп килә: һау-һау-һау. Исәнме, өтәч. Исәнме, песи.

Өтәч белән песи: Исәнме, эт.

Эт: Кәжә кая?

Өтәч белән песи: Өнә, кәжә кәбестә ашый. Кәжә кәбестә ярата.

Эт: Мин ипи яратам. Песи, син нәрсә яратасың?

Песи: Мин сөт яратам. Сөт тәмле. Өтәч, син нәрсә яратасың?

Өтәч: Мин ботка яратам. Ботка тәмле.

Кәжә: Исәнмесез. Хәерле көн. Хәлләр ничек?

Бергә: Әйбәт.

Кәжә: Мин кәбестә ашыйм. Кәбестә бик тәмле. Акбай, мә кәбестә, аша. Кәбестә тәмле. **Акбай:**

Юк, мин ипи яратам. Син кәбестә аша. Ипи кирәк.

Кэжэ: Мэ, ипи, аша.

Акбай: Рэхмэт. Ипи тэмле.

Песи: Мин сөт яратам. Сөт юк.

Кэжэ: Сөт бар. Песи, кил монда. Сөт ал, эч.

Песи сөт эчэ: Мин сөт эчэм. Сөт тэмле. Этэч, кил монда, сөт эч.

Этэч: Юк, мин сөт яратмыйм. Мин ботка яратам. Ботка юк.

Кэжэ: Ботка бар, кэрзіндэ. Этэч, кил монда. Мэ ботка, аша.

Этэч: Зур рэхмэт. Ботка бик тэмле. Мэ, кэжэ, ботка аша.

Кэжэ: Юк, кэбестэ яратам. Кэбестэ тэмле.

Этэч: Юк, ботка тэмле.

Песи: Юк, сөт тэмле.

Эт: Юк, ипи тэмле.

Кыз килеп чыга: Ипи тэмле, сөт тэмле, ботка тэмле, кэбестэ тэмле. Мин ипи, ботка, кэбестэ яратам.

Бергэ жырлап, биилэр.

Ипи тэмле,

Сөт тэмле, Ботка

тэмле,

Кэбестэ тэмле.

Тема: “Кем нэрсэ ярата?” экиятен сэхнэлэштерү.

66 нчы кисэк (56 нчы тема).

Жыр.

Ипи тэмле,

Сөт тэмле, Ботка

тэмле,

Кэбестэ тэмле.

Тема: “Белем иленэ сэяхэт”.

67 нче кисәк (58 нче тема).

- Какая красивая книга. Ребята, эта книга волшебная. В каждой ее страничке таится секрет. волшебство. Давайте, посмотрим вместе, какая тайна спрятано в этой волшебной книге (*ир-ат тавышы*).

68 нче кисәк (58 нче тема).

Акбай: Бу эни. Эни матур, әйбәт, зур. Бу ипи. Эни ипи ашый. Ипи тәмле. Эни ипи ярата.

Мияу: Бу эти. Эти зур, матур, әйбәт. Бу сөт. Эти сөт эчә. Сөт тәмле. Эти сөт ярата. **69**

нчы кисәк (58 нче тема).

Жыр.

Мин куян, мин куян, Зур
куян, матур куян. Мин
тычкан, мин тычкан,
Кечкенә, матур тычкан.

Тема: “Могҗизалар кыры”.

70 нче кисәк (59 нчы тема).

Хат.

- Дорогие ребята! Я Вас приглашаю на выпускной бал, который состоится в моем королевстве «Знаний». Но для этого вы должны выполнить все мои задания. Мои задания в этом волшебном сундучке. Если все задания выполните успешно, вы непременно попадете в мое королевство, где говорят на красивом – татарском языке. Желаю Вам удачи, и с нетерпением жду Вас у себя» (*хатын-кыз тавышы*).

71 нче кисәк (59 нчы тема).

-Ребята, молодцы. Вы выполнили все мои задания. Добро пожаловать в мое королевство “Знаний”, где говорят на красивом татарском языке. Желаю вам удачи! (*хатын-кыз тавышы*).

МЕТОДИК КИҢӘШЛӘР.

Методик кулланмаларда 60 ар белем бирү эшчәнлегенәң конспектлары бирелгән. Ел дәвамында, тәрбияче үзе ижади укыту методик кулланмада бирелгән тематик планга таянып, мультфильмнар, анимацион сюжетлар, “Әкият илендә” тапшыруын кулланып, индивидуаль эшнә дә кертеп, көндәлек план төзи.

Телгә өйрәтүнең төп формасы һәм чарасы булып белем бирү эшчәнлеген алына. Ул системалы рәвештә план буенча үткәрелә. Өйрәнелгән сүзләр, сүзтезмәләр, диалоглар эшчәнлектән тыш уен вакытларында активлаштырыла һәм ныгытыла, көндәлек аралашуда кулланыла.

Яңа сүзләрне, сүзтезмәләрне, ситуацияләрне балалар аңламаган очракта, тәрбияче рус телендә сөйли.

Пиктограммалар мәктәпкә эзерлек төркемендә, яңа сүзләр (фигульләр) белән беренче тапкыр таныштырганда гына кулланыла.

Балаларга темадан тыш артык сүзләр, уеннар, җырлар, шигырьләр бирелергә тиеш түгел.

Бала татар телендә сүзгә дөрес әйтмәгән очракта, тәрбияче баланы тыңлап сүзгә дөрес үрнәгән бирә. Балалардан авазларның дөрес әйтелешен катгый таләп итмәскә кирәк.

Тәрбияче сөйләмдә акцент, җирле диалект, аваз кимчелекләре булмаса тиеш.

Тәрбияче сүзлек белән эшләгәндә татар һәм рус телләре өчен уртак сүзләргә таяна ала.

Тәрбияче үзенең эшенә ижади якин килергә, төрле алымнар, чаралар эзләп, аларны кулланырга тиеш.

Укыту-методик комплекты кысаларында, лексик минимумны үзләштергән очракта, эшчәнлектә планлаштырылган уеннарның эчтәлеген үзгәртү, яңа алымнар керту, баеу хуплана.

Төркемнәрдә балаларның һәм тәрбиячеләрнең татар телендә аралашулары һәрдаим булырга тиеш. Эшчәнлектә өйрәнелгән тел материалы, режим моментларында, уен эшчәнлегенә аша (ситуатив күнегүләр, сюжетлы рольгә уеннар, үстерелешле диалоглар, сәхнәләштерү һ. б.) ныгытыла.

Рус телле балаларны татарча сөйләшергә өйрәткәндә балалар бакчасы коллективы һәм эти-эниләрнең бердәм позициядә булуы уңай нәтиҗә бирә.

Сүзлек белән эшләү.

Балаларны татар телендә сөйләшергә һәм аралашырга өйрәтү билгеле бер күләмдәгә сүз байлыгы булдырудан башлана.

Яңа сүзләр үзләштерү процессында махсус сайлап алынган күнегүләр төп чара булып тора. Юнәлеш һәм характеры ягыннан лексик күнегүләрне икегә бүлеп карыйлар: эзерлек күнегүләре һәм сөйләм күнегүләре.

Эзерлек күнегүләре балаларны яңа сүзләрне файдаланып сөйләргә эзерли. Бу күнегүләр лексик берәмлекләрен хәтердә калдырырга ярдәм итәләр.

Сөйләм күнегүләре лексик күнегүләрнең бер төре буларак, үзләштерелгән лексик берәмлекләр җирлегендә ситуацияләргә бәйле сөйләм эшчәнлеген барлыкка китерәләр.

Яңа сүз өйрәтү төп методик алымнарның берсе булып тора:

-яңа сүз тәрбияче тарафыннан ачык, төгәл итеп күрсәтмә рәсем ярдәмендә әйтелә;

-аудиоязмадан тыңлатыла, кабатлатыла;

-ишеткән сүзгә бала рәсемнән табып күрсәтә һәм әйтә;

-сүзләр тизрәк истә калсын өчен сүз кат-кат әйттерелә, аңлашылмаган очракта, аның русча тәржемәсе бирелә;

-төрлө эш формаларында (пышылдап, күмәкләп, төркемнәргә бүленеп, хәрәкәтләнеп әйтеп) өйрәтелә; -уеннар кулланып (“Ватык телефон”, “Кайтаваз”...) ныгытыла;

-яңа сүз, таныш булган сүзләр белән грамматик конструкцияләрдә ныгытыла, мәсәлән: зур туп, чиста туп; -аралашуда кулланыла (бала өйрәнгән яңа сүзләрне, конструкцияләрне бары аралашуда аңлап куллана).

-бала теге яки бу сүзгә аның төгәл мәгънәсен аңлап үзләштереп калсын өчен телдән мондый күнегүләрне үткәргә мөмкин:

Бу туп? - Әйе, бу туп.

-Бу нәси? (туп күрсәтелә) - Юк, бу нәси.

-өйрәтелгән сүзләрне хәтердә калдыру максатыннан төрлө уеннар оештырырга була: “Исемнә әйтсәң бирәм”, “Мин күрсәтәм, син әйт”, “Сорап ал”, “Серлә кәрзин” һ.б..

Баланың сөйләмнә оештыру өчен исемнә алмашлык (мин, син, бу), сан (1 дән 10 га), сыйфат (тәм, күләм, төс, эчкә сыйфатлар) һәм фигыл белән бәйләү грамматик конструкцияләре кулланыла.

Фигыл белән таныштыру боерык фигылләрдән башлана (бар, сикер, аша һ.б.).

Уртанчылар төркемнә балаларга боерык фигылләргә аңлап үтәүләргә тәләп ителә.

Зурлар төркемнә балалар кайбер боерыкларны үзләргә бирә (сикер, аша, уйна) һәм аңлап үтиләр.

Мәктәпкә әзерлек төркемнәргә балалар үзлектән Нишли? Син нишлисәң? сорауларын бирәләр һәм аңлап җавап кайтаралар.

Укыту методик комплектының төп асылы булып аралашуга чыгу тора. Аралашуга чыгу өчен диалогик сөйләмнә әһәмияте бик зур. Диалогик сөйләмгә өйрәткәндә гадидән катлаулыга дигән дидактик принципка таянып эшләү кулай. Диалогик сөйләмдә иң отышлы алым – сорау-җавап рәвешендә (сорау-информация алу берәмлегә) һәм теләк белдерә торган: теләк, үтенү, тәкъдим итү, ризасызлык төсмере булырга мөмкин. Еш кына сораудан соң, әңгәмәдәшнә җавап репликасы; килә:

Бу кем?- Бу эти; раслау рэвешендэ: Бу эти?- Эти; инкарь рэвешендэ: Бу ани?- Юк, бу эти. Реплика- жавап сорау рэвешендэ дә булырга мөмкин: *Нинди эти?* Бу вакытта әңгәмәдәшнәң жавабы тулы да, ким дә булырга мөмкин: *Матур эти; яисә: Матур.*

Мәктәпкәчә яшьтәге балаларга ситуатив - тематик принцип нигезендә, диалогик сөйләмне үстерү буенча түбәндәге типтагы күнегүләр тәкъдим итәргә мөмкин:

- уен ситуацияләрендә катнашу;
- тәкъдим ителгән үрнәк буенча кечкенә диалоглар төзү;
- тематик диалоглар төзү;
- сәхнәләштерүдә катнашу; - рольләргә бүлеп сөйләү.

Диалоглар белән эшләү коммуникатив юнәлештә алып барылырга тиеш. Тәрбияче аларның балалар сөйләменә керерлек кирәкле формаларын эшләргә һәм төрле шартларда куллану мөмкинлеген исәпкә алырга тиеш. Тәрбияче, сөйләмгә эмоциональ бизәлеш өстәү өчен, төрле формаларны кулланырга; эш эчтәлегенә туры килә торган интонация, ишарәләр, мимикалардан файдаланырга һ.б. өйрәтергә тиеш.

Шул ук вакытта, диалогны сорау бирү һәм аңа жавап алу дип кенә уйларга ярамый. Балаларны диалогик сөйләмгә хас булган башка (сорау һәм жаваплардан тыш) ситуацияләр, репликалар, көндәлек аралашу формаларына да өйрәтергә кирәк. Диалог үрнәкләре:

Исәнләшү: *Исәнме, Оля! – Исәнме Коля.*

Саубуллашу: *Сау бул, Оля. – Сау бул Коля.*

Танышу: *Мин Оля. – Мин Коля.*

Чакыру: *Оля, кил монда.*

Рәхмәт белдерү: *Мә, курчак. – Рәхмәт.*

Сорау- уңай жавап: *Син малай? – Әйе, мин малай.*

Сорау – кире жавап: *Син малай? – Юк, мин кыз.*

Ачыккый торган сорау: *Мин кафега барам. – Нинди кафега?*

Аралашуга чыгу өчен нәтижәле чаралар булып аудиоязмалар, эш дәфтәрләре, анимацион сюжетлар тора.

Аудиоязмалар яңа сүз өйрәтү, сөйләм үрнәкләре үзләштерү, уеннар, кыска жырлар өйрәтү, өстәл театры күрсәтү вакытларында куллану өчен төзелде. Аларны һәр эшчәнлектә куллану мөһим түгел.

Эш дәфтәрләре эшчәнлектә өйрәнелгән материалны ныгытуны күздә тотып төзелде. Дәфтәрләр белән эшләгәндә балалар кабатлыйлар, бер-берсенә сораулар бирәләр, тәрбияче белән аралашалар. Балалар үзләренә эш дәфтәрләрен өйгә алып кайтып өйрәнелгән материалны кабатлый алалар. Бу дәфтәрләр белән эти-әниләр дә, төркем тәрбиячеләре дә эшли ала, чөнки биремнәр рус телендә язылды.

Дәфтәрдәге эшнәң нәтижәсе уртанчылар төркемендә сүзгә ишетеп, аңлап, предметларны табып, парлаштырып, чагыштырып, аларның сыйфатын, санын билгеләүгә китерсә, зурлар төркемендә балаларны үзара аралашуга этәрә һәм бу мәктәпкә эзерлек төркемнәрендә дәвам итә. Иң катлаулы биремнәр мәктәпкә эзерлек төркемгә өчен төзелгән. Бу төркемдә хәрәкәтне белдерүче сүзләр, яки фигыльләр күп кулланыла. Балаларны ситуацияләргә куеп, сораулар биреп диалогка этәрәбез. Берүк вакытта, фигыльләр боерык формада (утыр, уйна һ.б.), 2-нче зат алмашлыгына тәңгәл формада (яки утыра, укый, шуа, ашый һ.б.), һәм дә инде үзе турында 1-нче зат алмашлыгын кулланып өйрәтелә (уйныйм, утырам, барам, эчәм һ.б.). Балалар бер-берсенә, өлкәннәргә сораулар бирергә өйрәнәләр: бу нәрсә, нишли, син нишлисәң, нәрсә кирәк, нинди һ.б. Жөмләләр төзү баланың уйлавын таләп итә, чөнки алар 3-4 сүздән торалар. Мәсәлән: Аю караватта йоклый. Куян чана шуа. Песи бит юа һ.б.. Мәктәпкә эзерлек төркемендә өченче бирем жыр формасында бирелә. Бу биремнәргә интерактив такта һәм экраннарда эшләп була.

Анимацион сюжетлар балаларның белгән сүз байлыгына, яшәү үзенчәлекләрен исәпкә алып төзелде. Сюжетны караганнан соң, балалар белән әңгәмәләр үткәрелә, алда өйрәнелгән уен ситуацияләрен кабатларга тәкъдим ителә.

“Татарча сөйләшәбез” уку методик комплектына нигезләнеп эшләнгән “Әкият илендә” телевизион тапшыруын балаларны татар теленә өйрәткәндә карарга тәкъдим ителә.

МӘКТӘПКӘЧӘ ЯШЫТӘГӘ БАЛАЛАРНЫҢ ТАТАР ТЕЛЕНДӘ СӨЙЛӘШӘ (АРАЛАША) БЕЛҮ КҮНЕКМӘЛӘРЕН ТИКШЕРҮ.

Тикшерү үткәрү буенча киңәшләр.

Балаларның татар телендә аңлау һәм сөйләшә (аралаша) белү күнекмәләрен уку елы башында (октябрь ае) һәм уку елы ахырында (апрель аенда) тикшерелә. Уртанчылар төркем балалары белән тикшерү уку елы ахырында үткәрелә. Уку елы уртасында тематик тикшерү (декабрь, январь) үткәрергә мөмкин.

Тикшерүгә һәр бала белән аерым, 1 – 2 бала катнашында, ә йомгаклау эшчәнлегә булганда барлык балалар белән бергә дә үткәрергә була. Тикшерү вакыты 10-15 минутан артмаска тиеш.

Биремнәр балаларның яшъ үзенчәлекләрен исәпкә алып үткәрелә, уен-бирем рус телендә аңлатыла. Биремнәр мавыктыргыч һәм кызыклы булырга тиеш. Сораулар ачык, төгәл итеп, интонация белән бирелә.Тикшерүче балаларның җавабын тыңлаганда елмаеп, кирәк булса җавапны дөресләп, бала әйтә алмаганда булышырга тиеш.

Тикшерү барышында яңа материал бирелми. Тикшерүне эш дәфтәрләре, таратма, күрсәтмә рәсемнәр, интерактив тактада уеннар кулланып үткәрергә дә була.

Биремнәр, уеннар өчен кирәк булган күрсәтмәлелек алдан әзерләнеп куелган булырга тиеш. Тикшерүче һәр биремгә аерым балл куеп бара. Тикшерү ахырында баллар саны кушыла һәм 5 кә бүленә. Шулай итеп гомуми нәтижә ясала.

Уку елы ахырында уртанчылар, уку елы башында зурлар төркеме балаларының “Минем өем” проекты буенча татар телен үزلәштерү дәрәжәләрен билгеләү.

№	Баланың	Биремнәр					Нәтижә	
	исеме, фамилиясе	1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. Өйрәнгән темалар буенча дүрт – биш рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрөн әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану “исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”)	Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү кил, утыр, сикер, ю, аша, эч)	Тирә - юньдәге предметларның сыйфатын, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.	Аралаша белү ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкаръ иү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля							
Нәтижәләрне билгеләү								

Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел.
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

Балаларның татар телендә аралаша белү дәрәжәсен тикшергәндә кулланырга мөмкин булган биремнәр.

1. “Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.

1. Дидактик үен. "Бу кем?" (I вариант)

(Лексика: әти, әни, кыз, малай, әби, бабай)

Үен эчтәлегә: Өй рәсеме. Өй тирәсендә гаилә әгъзалары рәсемнәре (комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр). Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый: Бу кем? ("Әни"...).

2. Дидиктик үен "Кем юк?" (II вариант)

(Лексика шул ук). Үен шул ук рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче бер рәсемне алып куя. Баладан сорый: "Кем юк?" ("Әби"...))

Үенны интерактив тактада да, бала белән бала арасында диалог формасында да үткәрергә була)

3. Дидактик үен "Кәрзиндә нәрсә бар?"

(Лексика: ипи, алма, сөт, чәй)

Үен эчтәлегә: Мияу кәрзин белән ашамлыklar алып килгән. Мияу ашамлык муляжларына күрсәтә, исемен сорый: "Бу нәрсә?" ("Алма"...))

4. Дидактик үен "Нәрсә юк?"

5. Мияу бер ашамлык муляжын яшереп куя: "Нәрсә юк?". Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. ("Алма"...)

Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрәп була.

6. Дидактик үен "Мин әйтәм, син күрсәт һәм әйт"

(Лексика: эти, эни, кыз, малай, эби, бабай; куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи, ипи, алма, сөт, чэй).

Уен эчтәлегә: Балага уенчык яисә уенчык рәсемнәре бирелә. Бала, тәрбияче әйткән уенчыкны яисә уенчык рәсемен табып күсәтергә һәм исемен кабатлап әйтергә тиеш.

7. Дидактик үен "Исемен әйтсәң бирәм"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)

Уен эчтәлегә: Тәрбияче өстәлендә уенчыклар яисә рәсемнәр. Тәрбияче балага уенчыкны(рәсемне) күрсәтә, сорый: "Бу нәрсә?" - "Алма"... ; "Бу кем?" - "Эти"... Бала уенчык исемен дәрәс әйтсә аңа уенчыклар, яисә таратма рәсемнәр бирелә.

8. Дидактик үен "Серле янчык"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)

Уен эчтәлегә: Балага уенчыклар күрсәтелә, исеменнән әйтеп янчыкка салына. Бала янчыктагы уенчыкны капшап исемен әйтә, алып күрсәтә.

9. Дидактик үен "Әйе-юк"

Сүзнен дәрәс үзләштерелүен тикшерү йөзеннән (аңлап яки аңламыйча әйтү) төрле вариантта сораулар бирелә: "Бу нәрсә?" - "Аю"...; "Бу аю?" - "Әйе, аю"...; "Бу куян?" - "Юк, песи"...

Югары балл (2.7-3) — сүз байлыгы житерлек, уенчык, айберлерне үзлектөн, аңлап дөрес күрсөтө, исемнэрен айтө.

Уртача балл (2-2.6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә җавап бирө.

Уртачадан түбән балл (1-2) - аңлый, русча җавап бирө.

2. Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”).

Ситуатив күнегүләр:

а) Ситуатив күнегү “Куян аюга кунакка килә”. Ул ишектән кергәндә аюга нәрсә айтө? (Ничек исәнләшө?), "Исәнме аю".

б) Ситуатив күнегү “Куян аюда кунакта булды”. Ишектән чыгып киткәндә куян аю белән ничек саубуллаша? (Нәрсә айтө?)
"Сау бул, аю".

в) Уен ситуациясе "Кунак сыйлау". Акбайда (Мияуда) кунакта.

Тәрбияче Акбай (Мияу) ролендә. Ул баланы, ашамлык, җиләк-җимеш (алма, груша, банан һ.б.) муляжлары белән "сыйлый".
Тәрбияче баланың "рәхмәт" айтө белүен билгели.

г) Уен ситуациясе "Дустыңны сыйла". Балаларны парлаштырып бер-берсен сыйларга тәҗдим итү. Рәхмәт айтө белүләрен билгеләү.

д) Ситуатив күнегү "Акбайга ("Мияуга", "Курчакка", "Дустына") уенчык бүләк ит".

Югары балл (2,7-3) - бала ситуацияләрдә ягымлы сүзләргә урынлы куллана.

Уртача балл (2-2.6) - тәрбияче ярдәмендә җавап бирө.

Уртачадан түбән (1-2) - аңлый, сорауга җавапны русча айтө.

3. Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч).

1. Сүзле уен "Мин әйтәм - син эшлә" ("Командир").

2. Сүзле уен "Шаян уенчыклар" (Уен баланың боерыкларны аңлы рәвештә үтәвен тикшерү өчен бирелә. Уенның эчтәлегә:

Тәрбияче уенчыкка боерык бирә, мәсәлән: Утыр! Ә уенчык "ашый" башлый. Бала боерыкны дәрәс итеп үтәп күрсәтә).

Югары дәрәжә (2,7-3) - бала боерыкны аңлап, дәрәс үти.

Уртача дәрәжә (2-2,6) - ялгыша.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - татарча аңламый, боерыкларны үтәми.

4.Тирә-юньдәге предметларның сыйфат билгеләрен, күләмен белдерә торган сүзләрен аңлап сөйләмдә куллану. 1.

Дидактик уен "Уенчык нинди?" (зур, кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур).

Уен эчтәлегә: зур-кечкенә уенчыклар күрсәтелә. Тәрбияченең "Нинди?" соравына бала уенчыкның исеме сыйфат билгесе белән әйтергә тиеш.

-Нинди курчак? - Зур (кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур) курчак.

Эш дәфтәрендәге 11 нче биремне кулланып була. **2. Дидактик**

уен "Тап, күрсәт һәм әйт" (чиста, пычрак).

Комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче әйткән рәсемне бала табып күрсәтә, әйтә.("Чиста туп", "Пычрак аю"...).

Эш дәфтәрендәге 13 нче биремне кулланып була.

3. Дидактик уен "Курчакка бүләк".

Тәрбияче зур курчакка- зур туп, кечкенә курчакка- кечкенә туп бүләк итәргә куша. "Мә, зур туп ", "Мә, кечкенә туп".

4. Дидактик уен "Дөрес сана".

Санау күнекмэләрен билгеләү (1-5 кадәр). Тәрбияче уенчыклар, муляжлар санарга тәкъдим итә. Төркемдәге балаларны да санарга була. "Ничә малай?", "Ничә кыз?".

5. Дидактик уен "Ничә?".

Санау күнекмэләрен тикшерү өчен шулай ук, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәрне дә кулланып була.
- Ничә туп? - Биш туп.

Югары дәрәжә (2,7-3) - әйберләрнең сыйфат билгеләрен, күләмен исем белән кушып дөрес әйтә.

Уртача дәрәжә (2-2.6) - 1-2 билгесен әйтә.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - әйберләрнең билгеләрен, күләмен рус телендә әйтә.

5. Аралаша белү (ягымлы сүzlәр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау).

1. Уен ситуациясе "Әйдәгез танышабыз".

"Син кем?" сорауына аңлап җавап бирүе билгеләнә. К нам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться: -Исәнмесез.

Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля (Коля). -Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай (әйе, мин кыз).

2. Уен ситуациясе "Күнак каршылыйбыз".

а) Тәрбияче: К нам идут гости.

Спроси. "Кто там?". "Кем анда?" - Мин әби (бабай).

"Позови бабушку (дедушку)". - Әби (бабай) кил монда.

"Поздоровайся с бабушкой (дедушкой)" - Исәнме, әби (бабай).

"Спроси у бабушки (дедушки) как дела?" - Әби (бабай) хәлләр ничек? - Әйбәт, рәхмәт.

"Предложи бабушке (дедушке) сесть". - Эби (бабай) утыр.

"Предложи бабушке (дедушке) пить чай" - Мә, чэй, эч.

Скажи: "До свидания!" Сау бул, эби! (бабай).

б) Балага "кунак" белән исәнләшергә, хәлен сорарга, чакырып утыртырга, сыйларга ("аша,эч") һәм сабуллашырга тәкъдим ителә.

Эш дәфтәрендәге 3 нче биремне кулланып була.

1. Уен ситуациясе "Күнакларны сыйла".

Угости Акбай хлебом, Мияу молоком.

-Мә, Акбай ипи, аша. - Рәхмәт.

-Мә, Мияу сөт, эч. - Рәхмәт.

Эш дәфтәрендәге 16 нчы биремне кулланып була.

2. Уен ситуациясе "Бер - береңне сыйла".

(Ашамлык муляжлары кулланып) "Угости яблоком".

- Мә, алма, аша. - Рәхмәт.

"Спроси, яблоко вкусное?" -

Алма тәмле? - Әйе, тәмле.

Эш дэфтэрендэге 6 нчы биремне кулланып була.

3. Уен ситуациясе "Уенчыктар илендә"

1. Ты пришел в магазин игрушек. Попроси игрушку, которая тебе нравится.

-Куян бир (әле).- Рәхмәт.

2. Предложи поиграть с игрушкой.

- Мә, туп, уйна. - Рәхмәт.

3. Позови друга, предложи помыть игрушку.

-Коля, кил монда. - Мә, туп, ю.

4. Поменяйтесь игрушками. Попроси у друга игрушку, предложи ему свою .

- Коля, туп бир - Мә, туп.

- Рәхмәт.

Югары дәрәжә (2,7-3) - аралаша, сөйләм күнекмәләрен актив куллана.

Уртача дәрәжә (2-2,6) - тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - аңлый, русча җавап бирә.

Уку елы ахырында зурлар, уку елы башында мәктәпкә әзерлек төркеме балаларының

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану “исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”. “исәнмесез”, “сау булыгыз”)	Боерыкны бирә белү кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля...							

Нәтижеләрне билгеләү	
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча татар телен үزلәштерү дәрәжәләрен билгеләү.

1. “Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.

(Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)

1. Дидактик үен “Бу нәрсә?”

(Лексика: аш, ботка, сөт, кашык, тәлинкә, чынаяк).

Үен эчтәлегә: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

- Бу нәрсә? (“Аш”...)

2. Дидактик үен “Кәрзиндә нәрсә бар?”

(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).

Үен эчтәлегә: Куян кәрзин белән яшелчәләр һәм җиләк-җимеш алып килгән. Куян сорый: “Нәрсә бар?” (“Кәбестә”...)

3. Дидактик үен “Нәрсә юк?”

(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).

Куян бер яшелчә муляжын яшереп куя: “Нәрсә юк?”. Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4. Дидактик үен “Доресен әйт”

(Лексика: күлмәк, чалбар, сарафан, өстәл, урындык, карават).

Үен эчтәлегә: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәренң исемен атый һәм күрсәтә.

Югары балл (2.7-3) — сүз байлыгы житэрлек, яшелчэлэр, савыт-сабалар, киёмнэр, өй жиһазлары атамаларын аңлап дөрес күрсэтэ, исемнэрен әйтэ һәм куелган сорауларга жавап бирэ.

Уртача балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә жавап бирэ.

Уртачадан түбән балл (1-2) - аңлый, русча жавап бирэ.

2. Ягымлы сүзләр куллану (“Исәнме”, “Сау бул”, “Рәхмәт”, “Исәнмесез”, “Сау булыгыз”).

Ситуатив күнегүләр (уртанчылар төркемендәге ягымлы сүзләр бүлеген кара): а)

Поздоровайся с Акбаем.

б) Спроси как дела у Акбая.

в) Скажи спасибо Акбаю. Спроси как дела.

г) Попрощайся с Акбаем.

д) Поздоровайся с воспитателем, Мияу и Акбай.

е) Попрощайся с воспитателем, Мияу и Акбай.

Югары балл (2.7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2,6) – уен ситуацияләрен тәрбияче ярдәмендә төзи.

Уртачадан түбән балл (1-2) – аңлый, жавап бирэ алмый.

3. Боерыкны бирэ белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал).

Балаларның боерыкларны бирэ белү күнекмәләрен тикшерү. Балалар бер-берсенә боерык бирәләр. Саша, аша! – Саша ашау хәрәкәтләре күрсәтә. Алга таба Саша үзе башка балага боерык бирэ һәм шундый тәртиптә дәвам ителә.

(Лексика: кил, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал).

Югары балл (2,7-3) – 8-9 сүз.

Уртача балл (2-2.6) – 5-6 сүз.

Уртачадан түбән (1-2) – 1-2 сүз.

4. Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

1. Сюжетлы-рольле уен “Кибет”

Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куя белүләрен максат итеп куясың. Уен яшелчә, киёмнәр, савыт-саба, өй җиһазлары рәсемнәре кулланып үткәрелә.

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

2. Дидактик уен “Нинди?”.

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.

Әйберләргә билгесен ачыклау өчен бирелә торган сорауга аңлап җавап бирү һәм ул сорауларны үзлектән куя белү.

(Лексика: нинди? кызыл, сары, яшел, зәңгәр).

3. Дидактик уен “Ничә?”.

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

4. Дидактик уен “Дөрәс сана”.

Тәрбияче уенчылар, муляжлар, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәргә санарга тәкъдим итә. Балалар берберсенә сорау бирәләр һәм җавап бирәләр. Шулай ук, сорауны тәрбияче үзе дә бирә ала. “Ничә...?”.

Югары балл (2,7-3) – диалогта 3 сорауны да аңлап куллана.

Уртача балл (2-2.6) – диалогта 2 сорауны аңлап куллана.

Уртачадан түбән (1-2) – диалогта 1 сорауны аңлап куллана.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау).

1. Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”.

“Син кем?” сорауына аңлап жавап бирүе билгеләнә.

К вам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться: -

Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля яки Коля).

- Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай).

2. Уен ситуациясе “Күнак каршылыйбыз”.

а)Тәрбияче:

- К нам идут гости. Спроси. “Кто там?”. “Кем анда?” - Мин Акбай.

- Позови Акбая.

- Акбай, кил монда.

б)У Акбая сегодня день рождения. Подари свою игрушку - Акбай, мә кызыл туп.

- Рәхмәт.

в) Угости гостей супом или кашей.

- Мә, аш (ботка) (аша).

г)Что бы съесть угощение попроси ложку.

- Кашык бир.
- Нинди кашык?
- Зур, матур, зәңгәр кашык.
- Рәхмәт.

3. Уен ситуациясе “Кибеттә”.

Бала белән бала аралашуы тикшерелә.

- Исәнме! Хәлләр ничек?
- Әйбәт, рәхмәт.
- Аю бир.
- Нинди аю?
- Зур аю, чиста аю, матур аю.
- Ничә?
- Ике аю.
- Мә, ике аю.
- Рәхмәт.
- Сау бул.

Югары балл (2,7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

Уртача балл (2-2.6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән (1-2) – аңлый, русча җавап бирә.

Уку елы ахырында мәктәпкә әзерлек төркеме балаларының

“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану “исәнме”, “исәнмесез”, “сау бул”, “сау булыгыз”, “рәхмәт”, “зур рәхмәт”, “хәерле көн”, “хәлләр ничек?” “әйбәт”	Боерыкны бирә белү кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, бие, жырла, йөгер, йокла)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү. Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ иү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля							
Нәтижәләрен билгеләү								
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр					Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.			
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр					Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.			
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр					Аңлый, русча җавап бирә.			

**1. “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.
(Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)**

1. Дидактик үен “Бу нәрсә?”

(Лексика: тычкан, бүре, төлке, керпе, тавык, этәч, үрдәк, аю).

Уен эчтөлегө: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтәләр сорый:

- Бу нәрсә? (“бүрә”...)

2. Дидактик уен “Портфельдә нәрсә бар?” (Лексика: китап, дәфтәр, рәсем, мәктәп).

Уен эчтөлегө: Тәрбияче портфельдән рәсемнәр яки предмет алып күрсәтә, исемен сорый:

-Портфельдә нәрсә бар?- (“Дәфтәр бар”...)

3. Дидактик уен “Портфельдә нәрсә юк?”

Бала нәрсә юклыгын әйтәргә тиеш. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4. Дидактик уен “Дөрөсөн әйт”

(Лексика: чәк- чәк, өчпочмак, бәрәңгә, аш, ботка, су).

Уен эчтөлегө: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәргә атый.

Югары балл (2.7-3) — 10-14 сүз.

Уртача балл (2-2,6) – 7-9 сүз.

Уртачадан түбән балл (1-2) – 1-6 сүз.

2. Ягымлы сүзләр куллану

(“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Зур рәхмәт”,

“Хәерле көн”, “Хәлләр ничек?”, “Әйбәт”) Ситуатив күнегү:

Телефоннан сөйләшү.

Эш дәфтәрендәгә 1 нче биремне кулланып була.

Югары балл (2,7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2,6) – тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) – аңлый, сорауларга җавапны русча бирә.

3. Боерыкны бирә белү.

(Лексика: кил монда, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал, йөгер, бие, җырла, йокла).

Дидактик үен: “Командир”

Эш дәфтәрендәге 9 нчы биремне кулланып була.

Бер бала икенче балага боерык бирә. Мәсәлән:

-Коля, сикер! (Коля сикереп күрсәтә).

-Коля, син нишлисең?(Колядан сорый) – Мин сикерәм.

-Коля нишли? (Башка баладан сорый) – Коля сикерә.

Югары балл (2,7-3) — 11-13 сүз белән боерык бирә, син нишлисең, нишли сорауларын бирә белә.

Уртача балл (2-2,6) – бары боерык бирә, сорауларны куя алмый.

Уртачадан түбән балл (1-2) – 1-5 сүз белән боерык бирә, сорауларны русча әйтә.

4. Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү.

(Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)

1. Уен ситуацияләре:

а) “Кибет” (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)

б) “Телефоннан сөйлөшү” (Кая барасың? Син нишлисең?)

в) “Танышу” (Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли?)

2. Сюжетлы-рольле үен “Кибет”

Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куллана белүләре тикшерелә. Уен яшелчә, киёмнәр, савыт-саба, өй җиһазлары, йорт кошлары, уенчык рәсемнәре кулланып үткәрелә.

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

2. Дидактик үен “Нинди?”.

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.

(Лексика: кызыл, сары, яшел, зәңгәр, ак, кара).

3. Дидактик үен “Сана”.

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

Югары балл (2,7-3) – сорауларны аңлап куллана.

Уртача балл (2-2,6) – аңлый, тәрбияче ярдәме белән куллана.

Уртачадан түбән (1-2) – русча җавап бирә.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)

1. Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз” -

Исәнмесез. Син кем? - (Мин Оля яки Коля).

- Мин кыз. Син кыз? - (Юк, мин малай). - Сиңа ничә яшь?- (6 (7) яшь).

2. Уен ситуациясе “Телефоннан сөйләшү”.(диалогны сан, сыйфат, күләм берәмлегә кертәп баетырга була) -

Исәнме. Хәлләр ничек?

- Әйбәт.
- Нишлисең?
- Мин уйным. Син нишлисең?
- Мин ашыйм.
- Нәрсә?
- Алма ашыйм.
- Алма тәмле(ме)? - Әйе, алма тәмле.
- Сау бул.

2. Уен ситуациясе “Кая барасың?” (мәктәп, кафе, цирк һ.б.)

- Исәнме! Хәлләр ничек?
- Әйбәт, рәхмәт.
- Кая барасың?
- Кафега барам.
- Кафеда нәрсә бар?
- (ашамлыклар атарга мөмкин) - Саша нишли?
- Саша бәрәңгә ашый.

4. Ситуатив күнегү.

а) Син нишлисең?

- Мин биим (утырам, сикерәм, ашыйм, эчәм, уйным, йөгерәм, җырлыйм, йоклыйм).

Югары балл (2,7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

Уртача балл (2-2.6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән (1-2) – аңлый, русча җавап бирә. **Файдаланылган**

әдәбият:

Борханова Р. А., Юсупов Ф. Ф. Балалар бакчасында татар теле өйрәтү программасы. Татарстан Республикасы Мәгариф министрлыгы тарафыннан расланган. – Казан: РИЦ «Школа», 2004.

Иванова Л. Ф. Программа обучения английскому языку в дошкольном образовательном учреждении Республики Татарстан “First Steps in English”. – Казань, 2011.

Л. С. Выготский, П. Я. Гальперин, В. В. Давыдов,

Е. А. Пассов “Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению”. - Москва, 1989.